

International
Labour
Organization

PARTENERIAT LOCAL DE OCUPARE A FORȚEI DE MUNCĂ

RAIONUL CAHUL

PRIMĂRIA
MUNICIPIULUI
CAHUL

PARTENERIAT LOCAL DE OCUPARE A FORȚEI DE MUNCĂ

RAIONUL CAHUL

INTRODUCERE ȘI RECUNOȘȚINȚE

Acest document rezumă principalele intervenții ce vor avea loc în cadrul Parteneriatului Local de Ocupare a forței de muncă din raionul Cahul (*denumit în continuare LEP Cahul*). LEP Cahul a întrunit un șir de instituții publice și private din Cahul cu scopul de a îmbunătăți situația pe piața locală a muncii și de a identifica puncte concrete pentru crearea locurilor noi de muncă sau formalizarea celor existente. Pregătirea acestui LEP a fost dirijată de către Comisia Teritorială pentru Consultări și Negocieri Colective din raionul Cahul, fapt ce a facilitat dialogul dintre partenerii principali naționali și locali și a contribuit încontinuu la procesul de consultări care a durat timp de opt luni de zile.

Dna Vrabie Violeta, coordonatorul Proiectului OIM, în colaborare cu DI Vitalie Ponomariov facilitatorul LEP Cahul, au efectuat un audit teritorial în anul 2018 și au consolidat toate contribuțiile întrun document coerent. Dorim să exprimăm recunoștință pentru îndrumările tehnice acordate de Dna Daniela Zampini, specialist de ocupare din cadrul OIM.

La fel, am dori să exprimăm mulțumiri: Dlui Vlad Casuneanu, vice președintele Consiliului raional Cahul pentru ghidarea și promovarea LEP Cahul pe tot parcursul procesului; Dnei Eugenia Sarsaman, șefă a subdiviziunii teritoriale de ocupare a forței de muncă Cahul pentru generarea ideilor referitoare la crearea locurilor de muncă pentru persoanele vulnerabile; dlui Anatol Nebunu pentru furnizarea instruirii specializate în apicultură; Dlui Andrei Popa, rectorul Universității de Stat Cahul pentru adaptarea ghidurilor OIM la contextul național și furnizarea instruirii în baza acestora; reprezentanților Organizației pentru Dezvoltarea Întreprinderilor Mici și Mijlocii și Uniunii Meșterilor Populari din Moldova, precum și tuturor membrilor Comisiei pentru ocuparea forței de muncă de pe lângă Consiliul raional Cahul, care au participat activ în toate ședințele de elaborare a LEP. La fel, la aceste ședințe au participat activ și diferiți reprezentanți ai sectorului privat, oameni de afaceri, instituții de stat, parteneri sociali și organizații de tineret. Fiecare Acțiune individuală, citată în documentul LEP, specifică partenerii de bază datorită cărora acest lucru a fost posibil de realizat. Oricum, cea mai bună cale de recunoaștere a eforturile acestora, este de a implementa cu succes și a realiza obiectivele stabilite în vederea sporirii ocupării tinerilor și formalizării lucrătorilor și întreprinderilor.

LISTA ACRONIMELOR

AAC	Asociația Apicultorilor din Cahul
CBC	Centrul de Business Cahul
IAC	Incubatorul de Afaceri Cahul
CRC	Consiliul Raional Cahul
CNPM	Confederația Națională a Patronatelor din Moldova
CNSM	Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova
CNTM	Consiliul Național al Tineretului din Moldova
USC	Universitatea de Stat ‘Bogdan Petriceicu Hașdeu’ din Cahul
DWT/CO	Echipa de Suport Tehnic a Programului de Muncă Decentă și Oficiul de Țară pentru Europa Centrală și de Est
AP	Asociația Patronatelor din raionul Cahul
STO Cahul	Subdiviziunea teritorială a Serviciului de Ocupare Cahul
UMP	Uniunea Meșterilor Populari din Moldova
OIM	Organizația Internațională a Muncii
LEP	Parteneriat Local de Ocupare
MSMPS	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale
ANOFM	Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
ANA	Asociația Națională a Apicultorilor din Republica Moldova
NEETs	[Persoane] înafara ocupării, educației sau formării profesionale
CNCNC	Comisia Națională pentru Consultări și Negocieri Colective
ODIMM	Organizația pentru Dezvoltarea Întreprinderilor Mici și Mijlocii
CTCNC	Comisia Teritorială pentru Consultări și Negocieri Colective
AEÎ	Asociația de Economii și Împrumuturi ‘Făguraș - Vadul lui Isac’
RY@W	[Ghidul OIM] Drepturile Tinerilor la Muncă

CUPRINS

INTRODUCERE ȘI RECUNOȘTIȚE.....	5
LISTA ACRONIMELOR.....	6
CUPRINS.....	7
REZUMAT EXECUTIV.....	9
PLAN DE ACȚIUNI.....	13
Acțiunea 1. Generarea ocupării forței de muncă prin accesarea posibilităților de finanțare pentru întreprinderile mici și mijlocii.....	13
Acțiunea 2. Formalizarea și generarea locurilor de muncă prin asociere și dezvoltarea lanțului valoric (apicultura).....	11
Acțiunea 3. Generarea locurilor de muncă prin access la servicii și posibilități de finanțare (start-upuri pentru tineri în apicultură).....	14
Acțiunea 4: Suport acordat femeilor antreprenoare.....	17
Acțiunea 5. Informarea tinerilor inactivi (NEETs) referitor la perspectivele de angajare în industria furnizorilor de detalii automotive.....	21
Acțiunea 6. Formalizarea și actualizarea întreprinderilor informale (artizanat).....	25
Acțiunea 7. Sporirea pregătirii pentru muncă prin îmbunătățirea aptitudinilor practice ale studenților.....	29
Acțiunea 8: Susținerea antreprenoriatului în rândurile tinerilor.....	32
Anexa 1: Tabel rezumativ.....	48
Anexa 2. Lista participanților în Parteneriatele Locale de Ocupare în raionul Cahul.....	38
SEMNATARI.....	39

REZUMAT EXECUTIV

Parteneriatele Locale de Ocupare (LEP) reprezintă o inovație instituțională care se bazează pe o planificare ‘negociată’ în care mulți parteneri locali, îngrijorați de provocările existente pe piața muncii din comunitate, își asumă roluri și responsabilități complementare și interconectate cu scopul de a elabora unele soluții adaptate la circumstanțele locale. Scopul principal al LEP este crearea locurilor de muncă și tranziția la ocuparea formală.

LEP Cahul este elaborat și pus în aplicare sub auspiciul Comisiei Teritoriale Tripartite pentru Consultări și Negocieri Colective (CTCNC),¹ platformă de dialog social care unește împreună reprezentanții autorităților publice, asociațiile patronatelor și sindicatelor locale. Comisia Teritorială pentru Consultări și Negocieri Colective Cahul acționează în calitate de catalizator, întrunind partenerii relevanți de pe piața muncii, identificând provocările principale din domeniul ocupării forței de muncă din teritoriu și propunând acțiuni concrete de abordare a barierelor din procesul generării locurilor de muncă și tranziției la formalizare. Această abordare se bazează pe îndemnul și capacitățile actorilor locali de a aduce schimbarea pe piața muncii și a asigura sustenabilitatea procesului de implementare a LEP.

Cele opt Acțiuni ale LEP Cahul au drept scop crearea și formalizarea a circa **264** locuri de muncă și lansarea a circa **110** start-up-uri în sectoare cu potențial de creare a locurilor de muncă (apicultură, industrie creativă și artizanat). Circa **670** de persoane din raionul Cahul, inclusiv persoane din categoriile cu risc de excludere socială, vor beneficia de oportunitățile oferite de proiect și în jur de 1,000 de persoane din comunitate vor beneficia indirect.

Implementarea LEP Cahul prevede participarea a circa 20 de parteneri publici și privați la nivel național și local, inclusiv organizații din societatea civilă, instituții financiare, instituții educaționale și de formare profesională, serviciul de ocupare a forței de muncă, asociații de producători, întreprinderi și investitori. Implementarea LEP Cahul va costa circa 409,349 USD.² Organizația Internațională a Muncii (OIM) va acorda un suport în sumă de 188,957 USD pentru multiple linii de intervenții în cadrul proiectului ‘Politici de dezvoltare îmbunătățite a resurselor umane și de ocupare a forței de muncă, acordând o atenție deosebită tinerilor, femeilor și migranților’. Programele naționale ale Organizației de Dezvoltare a Întreprinderilor Mici și Mijlocii (ODIMM) vor contribui cu 204,462 USD sub formă de granturi pentru a complementa liniile de intervenții orientate spre dezvoltarea afacerilor și crearea întreprinderilor mici. Suma rămasă include contribuțiile partenerilor locali încadrați în LEP Cahul, instituțiilor publice, întreprinderilor, asociațiilor producătorilor și instituțiilor de formare profesională.

Descreșterea ratelor de activitate și de ocupare pentru toate grupurile de vârstă, în special a tinerilor, sunt trăsături caracteristice pieței muncii din Moldova. Rata NEETs (tineri înafara ocupării, educației și formării profesionale) a fost de 27.1 la sută în anul 2018. Angajarea în economia informală rămâne atotcuprinzătoare în rândul tinerilor și afectează aproximativ un sfert din aceștia.³ Persoanele din localitățile rurale cad sub o incidență mult mai mare

de a nu avea un loc de muncă sau de a lucra în condiții de muncă precare. Raionul Cahul se confruntă cu diferite provocări existente pe piața muncii, care includ: (i) incidența înaltă a muncii informale și domestice; (ii) vulnerabilitatea disproporționată care afectează tinerii și femeile (amplificată de atașamentul foarte scăzut de piața muncii); (iii) emigrarea masivă; (iv) infrastructura și accesul limitat la serviciile publice de ocupare; (v) lipsa oportunităților de angajare; (vi) lipsa oportunităților educaționale și de formare profesională asociate la necesitățile întreprinderilor.

Pentru a aborda aceste probleme, Comisia teritorială pentru Consultări și Negocieri Colective a facilitat pregătirea LEP Cahul mobilizând în acest sens suportul partenerilor relevanți pentru a realiza obiectivele comune de ocupare a forței de muncă în raionul Cahul.

.....

LEP este elaborat în conformitate cu obiectivele principalelor strategii naționale și planurilor de acțiuni. De exemplu, LEP cuprinde scopurile Strategiei Naționale de Dezvoltare (SND) ‘Moldova 2030’ - privind dezvoltarea durabilă - cu alte cuvinte o economie durabilă, capital uman și social îmbunătățit, instituții eficiente și mediu economic favorabil, sinergie creată împreună cu strategiile specifice de dezvoltare a sectoarelor implicate. Intervențiile LEP corespund obiectivelor Programului de Dezvoltare Socială și Economică a raionului Cahul pe anii 2017 - 2020⁴ și Strategiei de Dezvoltare Regională pe anii 2016 -2020. De asemenea, Acțiunile LEP contribuie la implementarea Strategiei de Dezvoltare a Sectorului de Tineret (2017–2020), Strategiei Naționale de Dezvoltare Rurală și a Agriculturii (2014–2020), Programului Național de Dezvoltare a Apiculturii (2018–2025) și Strategiei de Dezvoltare a turismului ‘Turism 2020’.

LEP Cahul consolidează coordonarea locală a activităților, programelor și intervențiilor în derulare, care au o orientare privind dezvoltare umană și economică. Parteneriatul este ca o „lentilă pentru ocuparea forței de muncă” prin care trec toate inițiativele în curs de desfășurare, accentul fiind pus pe generarea locurilor de muncă (pentru tineri) și trecerea spre formalizare.

Acțiunile din cadrul LEP Cahul includ șase linii de intervenții complementare și interconectate, create pentru facilitarea angajării tinerilor și tranziției la formalizare:

Activitatea de pregătire privind implementarea primului LEP în Republica Moldova a trecut prin câteva etape:

1. Identificarea zonei geografice prin intermediul consultărilor aprofundate cu Comisia Națională pentru Consultări și Negocieri Colective (CNCNC).
Raionul Cahul a fost selectat deoarece indicatorii de ocupare a forței de muncă sunt nesatisfăcători, în pofida faptului că caracteristicile geografice oferă un potențial important pentru dezvoltarea economică. Această regiune beneficiază de vecinătatea județului Vaslui din România și a regiunii Odessa din Ucraina. Teritoriul raionului Cahul este traversat trec un șir de rute internaționale importante și, de asemenea, existența portul internațional Giurgiulești, asigură accesul pasagerilor și mărfurilor la transportul maritim și fluvial. Rezervația Biosfera Moldova, recent inclusă în lista patrimoniului Mondial UNESCO a Rezervațiilor Biosferei, sporește interesul investitorilor străini față de lansarea diferitor întreprinderi în raion⁵.
2. Identificarea potențialilor parteneri principali (instituții publice și private, organizații ale societății civile, alte structuri naționale care implementează programe de dezvoltare locală, asociații de producători, etc.), care contribuie la dezvoltarea economică și socială a regiunii și manifestă un anumit interes față de participarea în cadrul LEP.
3. Elaborarea unui raport de audit teritorial al raionului Cahul. Raportul care include o analiză statistică a pieței locale a muncii și reflectă rezultatele discuțiilor cu actorii locali pe parcursul misiunilor în teren, care s-au axat pe determinarea problemelor și neajunsurilor, îngrijorărilor generale și perspectivelor partenerilor locali în contextul promovării ocupării forței de muncă și generării noilor locuri de muncă.
4. Identificarea eventualelor intervenții LEP cu un impact asupra dezvoltării economice și ocupării forței de muncă.
5. Mobilizarea și concentrarea capacităților și resurselor relevante pentru implementarea eficientă a intervențiilor LEP. Partenerii locali își asumă roluri și responsabilități complementare și interconectate întru realizarea obiectivelor Parteneriatului Local de Ocupare, conform Planului de Acțiuni.

Un avantaj considerabil al LEP reprezintă promovarea de către acesta a colaborării și angajamentelor asumate de parteneri în implementarea intervențiilor și parteneriatelor cu Serviciul de ocupare, care, în conformitate cu cadrul legal,⁶ furnizează măsuri active și programe tuturor șomerilor și persoanelor în căutarea unui loc de muncă, astfel încât să se poată realiza obiectivul principal de asigurare a unei forțe de muncă integrate și productive, precum și asigurarea muncii decente pentru toți.

În contextul reformării Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă și a structurilor sale teritoriale, Subdiviziunea Teritorială de Ocupare a Forței de Muncă Cahul⁷ va fi susținută în organizarea activităților de sensibilizare și informare a șomerilor și persoanelor inactice sau cele cu probleme de angajare, precum și în testarea măsurilor active prevăzute de noua Lege cu privire la promovarea ocupării.

Documentul LEP reprezintă un acord dintre toate părțile implicate și se va implementa în perioada aprilie 2019 - martie 2020.

PLAN DE ACȚIUNI

01

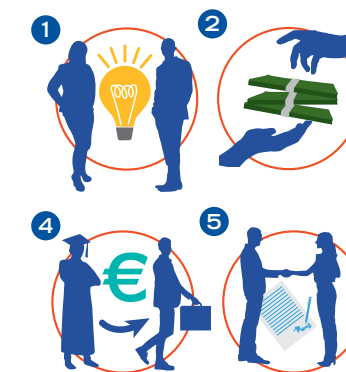
Partener principal:

- Asociația de Economii și Împrumuturi (AEÎ) 'Făguraș Vadul lui Isac'

Parteneri responsabili

- Asociația de Economii și Împrumuturi 'Făguraș Vadul lui Isac' (AEÎ)
- Universitatea de Stat 'B. P. Hașdeu' din Cahul (USC)
- Confederația Națională a Patronatelor din Moldova (CNPM)
- Consiliul raional Cahul (CRC)
- Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANO-FM)/ subdiviziunea teritorială de ocupare Cahul (STO Cahul)

Linii de intervenții integrate:

Ținta:

Cel puțin

30

de persoane, șomeri înregistrați la Subdiviziunea teritorială de Ocupare Cahul (50 procente - femei), fără calificări, să-și găsească un loc de muncă în rezultatul extinderii afacerilor întreprinderilor mici și micro.

Acțiunea 1. Generarea ocupării forței de muncă prin accesarea posibilităților de finanțare pentru întreprinderile mici și mijlocii

Obiectiv: Generarea ocupării forței de muncă pentru persoanele din categoriile vulnerabile prin susținerea extinderii întreprinderilor mici și micro în localitățile rurale.

Sector: Activități de afaceri, generatoare de venit în domeniul agricol și ne-agricol.

Informație de fond și linia de bază

În regiunea de sud a Moldovei sunt circa 24,900 unități economice, inclusiv persoane fizice și juridice (companii și cooperative) precum și întreprinderi de stat și municipale. Majoritatea acestor unități economice sunt concentrate în agricultură (81.2 la sută cad sub definiția de 'gospodării țărănești'), urmate de cele din comerț și servicii (9.8 la sută) și transport și construcții (4 la sută). În anul 2015 companiile și cooperativele angajau 19,100 de persoane, însă acest număr este permanent în scădere începând cu anul 2011.

Raionul Cahul a înregistrat o mică descreștere a numărului de întreprinderi înregistrate. În 2016 figurau înregistrate 751 întreprinderi în comparație cu 801 în 2014.

Datele colectate de ANOFM arată că doar 861 persoane s-au înregistrat în calitate de șomeri sau persoane în căutarea unui loc de muncă în primele nouă luni ale anului 2018, o treime din ei fiind persoane tinere sub 29 ani și două treimi din ei - persoane fără calificări. Cel mai mare grup din șomerii înregistrați îl constituie bărbații și femeile cu vârsta între 16 și 29 ani, fără diferențe semnificative de gen.

Asociația de Economii și Împrumuturi (AEÎ) 'Făguraș Vadul lui Isac' este o instituție acreditată de IFAD-UCIP. În 2017, Asociația a acordat împrumuturi în sumă de 19 milioane MDL pentru 595 persoane (dintre care 200 erau antreprenori tineri, cu vârsta între 18 - 35 ani) din regiunea de sud a Moldovei. Majoritatea entităților care au beneficiat de aceste împrumuturi sunt întreprinderi micro și fermieri/ gospodării țărănești din localitățile rurale, deși conform mandatului, AEÎ poate acorda suport și altor entități/sectoare economice.

Conform informației parvenite de la AEÎ, întreprinderile mici și micro din raionul Cahul folosesc aceste împrumuturi pentru a-și extinde afacerile sau pentru

INDICATORI

achitarea cheltuielilor curente. Deseori aceste entități nu dispun de cunoștințele și instrumentele necesare pentru dezvoltarea afacerii, nu sunt în stare să pregătească planuri de afaceri strategice și financiare sau să traseze o extindere ambițioasă a afacerii ce ar susține crearea noilor locuri de muncă. În procesul de aplicare la programele AEÎ, întreprinderile și persoanele individuale se confruntă cu mai multe provocări: (i) cunoștințe limitate în domeniul afacerilor, în particular, investitorii care aplică pentru prima dată; (ii) cunoștințe tehnice neadecvate asociate de diversificarea și îmbunătățirea activităților de afaceri existente; și (iii) lipsa cunoștințelor privind pregătirea unui plan de afaceri și procedurilor legale legate de cererea de a acordare a unui împrumut.

Această Acțiune a Parteneriatului Local de Ocupare (LEP) țintește în special întreprinderile mici și micro, înregistrate în raionul Cahul și tinde să susțină antreprenorii locali.

Acțiunea va combina împrumutul acordat de AEÎ cu o componentă de grant, precum și servicii de consultanță în afaceri. Grantul va fi condiționat de angajarea de către beneficiarii împrumutului a persoanelor fără calificare, înregistrate la STO Cahul, ca parte componentă a extinderii afacerii.

Raționamentul acestei Acțiuni este: (i) scăderea progresivă a numărului de întreprinderi la nivel raional, precum și descreșterea ratei de ocupare a forței de muncă; și (ii) existența în regiune a unei Asociații de Economii și Împrumuturi care oferă împrumuturi.

Consecutivitate:

► **Lucrul de pregătire: Campania de sensibilizare și informare**

În susținerea acestei Acțiuni, studenții Universității de Stat ‘B.P. Hașdeu’ din Cahul vor participa la un concurs pentru cea mai bună idee a campaniei de sensibilizare și informare asociată acestei Acțiuni. Cea mai bună propunere se va transmite partenerului principal al Acțiunii (AEÎ ‘Făguraș Vadul lui Isac’), care la rândul său va contacta o companie media pentru implementarea conceptului campaniei. Unul din obiectivele campaniei de sensibilizare și informare este de a sensibiliza cât mai multe persoane și a le convinge să se înregistreze la STO (decât să rămână inactivi).

► **Linia de intervenție 1: Servicii antreprenoriale și de consultanță în afaceri**

Această măsură țintește în special întreprinderile mici și micro care sunt eligibile pentru a obține un împrumut pentru a-și extinde afacerea. Se preconizează ca circa 50 de întreprinderi din mediul rural din raionul Cahul vor beneficia de servicii de consultanță timp de șase luni, ceea ce le va permite să-și extindă afacerile. AEÎ este responsabilă de lansarea Apelului de Cereri (ApC) invitând întreprinderile mici și micro să aplice la programul respectiv. Comitetul de Evaluare, format din cinci membri, trei din partea CTCNC, un reprezentant al STO și unul din cadrul AEÎ, vor examina propunerile și vor elabora o listă de întreprinderi eligibile, care vor participa la program. Instruirea în domeniul dezvoltării și actualizării afacerilor (cu scopul de a îmbunătăți cunoștințele participanților în domeniul respectiv) va fi livrată de către Universitatea de Stat ‘B. P. Hașdeu’ din Cahul, în baza ghidului adaptat al OIM ‘BizUp’. Pe parcursul perioadei de instruire participanții vor elabora planuri de business. Comitetul de Evaluare va selecta 15 planuri de Business și le va transmite pentru implementare în cadrul Liniei de intervenții 2.

► **Linia de intervenție 2: Acces la finanțe**

Această acțiune presupune un împrumut până la 5,000 USD acordat de către AEÎ celor 15 întreprinderi selectate. Împrumuturile vor fi combinate cu acordarea de subvenții, condiționate de angajarea și instruirea la locul de muncă a tinerilor șomeri fără calificări, înregistrați în cadrul STO (Linia de intervenție3).

► **Linia de intervenție 4: Subvenții pentru angajare (salarii și instruire)**

Toate întreprinderile care beneficiază de împrumut vor angaja șomeri înregistrați din categoriile vulnerabile. În conformitate cu criteriile specifice, pentru fiecare persoană angajată, întreprinderea va beneficia de o subvenție pe o perioadă de trei luni, egală cu 30 la sută din salariul mediu lunar din anul precedent.⁸ Conformându-se cu condițiile de mai sus, întreprinderea va mai beneficia, pentru fiecare nou angajat, de un grant suplimentar pentru instruire egal cu 30 la sută din salariul mediu lunar din anul precedent, care va fi folosi în mod obligatoriu pentru instruirea la locul de muncă timp de trei luni, acordată persoanelor nou angajate în câmpul muncii. Întreprinderile care vor beneficia de linia de intervenție 4 vor fi obligate să rețină în muncă persoanele nou angajate pe parcursul unei perioade de 6 luni. Monitorizarea se va asigura de către STO Cahul.

► **Linia de intervenție 5: Facilitarea asocierii**

În scopul îmbunătățirii reprezentării și participării, precum și încurajării întreprinderilor să adere la organizația locală a patronatelor, CNPM și asociația patronatelor locale va organiza un seminar de o zi de sensibilizare și informare, la care vor fi invitate toate întreprinderile participante la această Acțiune.

Durabilitatea Acțiunii

- Se presupune ca aceeași schemă de acordare a accesului la finanțare în scopul generării locurilor de muncă va putea fi replicată de către AEÎ și alți parteneri locali în acordarea împrumuturilor întreprinderilor micro și mici.
- Se așteaptă ca LEP să fie instituționalizat cu aportul autorităților locale și a CTCNC, fapt care va permite o mai bună promovare a unor astfel de intervenții.
- Se preconizează ca procesul LEP va îmbunătăți dialogul și parteneriatul dintre subdiviziunea teritorială de ocupare și antreprenori, contribuind astfel la dezvoltarea noilor oportunități de generare a locurilor de muncă.

Ipoteze de risc

- Din cauza situației economice generale din raionul Cahul, s-ar putea să fie doar un număr limitat de întreprinderi care vor manifesta interes față de acest program.

REZULTATE

- Un program care va combina suportul financiar cu cel ne-financiar se va pune la dispoziția întreprinderilor mici și micro din raionul Cahul;
- O măsură referitoare la ocuparea tinerilor fără calificări se va livra împreună cu agenția locală de ocupare.

Alocații

Costurile programului:

1. Contractarea unei companii media pentru desfășurarea unei campanii de sensibilizare / informare:	2,000 USD;

2. Contractarea Universității de Stat Cahul ‘B. P. Hașdeu’ pentru desfășurarea cursurilor de dezvoltare a afacerilor/ antreprenoriale:	3,000 USD (1,000 USD x 3 runde de instruire)

3. Salarii și subvenții pentru instruire:	19,353 USD ⁹ ;

Contribuții în natură:

4. AEI ‘Făguraș Vadul lui Isac’ (suport în completarea cererilor de împrumut, verificarea conformității întreprinderii cu cerințele Acțiunii, etc.):	750 USD;

5. Universitatea de Stat Cahul: elaborarea programului (100 USD) și locul instruirii (50 USD/zi x 21 zile):	1,150 USD;

6. CNPM seminar de o zi:	150 USD.

7. 15 împrumuturi acordate întreprinderilor selectate:	75,000 USD.

Total:	26,403.00 USD
---------------	----------------------

(dintre care 2,050 USD sunt contribuțiile partenerului);
suplimentar 75,000 USD este contribuția AEI pentru acordarea
împrumuturilor rambursabile întreprinderilor selectate.

Acțiunea 2. Formalizarea și generarea locurilor de muncă prin asociere și dezvoltarea lanțului valoric (apicultura)

Obiectiv: Formalizarea și generarea ocupării forței de muncă prin susținerea gospodăriilor de fermier în procesul de creare a cooperativelor de producere a mierii.

Sector: Sectorul agricol și alimentară.

Informație de fond și linia de bază

Mierea din Cahul și-a găsit o nișă pe piața regională. Producerea mierii a fost estimată la 1,193 tone pe an la nivel de raion. Raionul, cu circa 237 de stupine înregistrate,¹⁰ este al patrulea cel mai mare producător de miere din Moldova.¹¹ Cererea de miere și produse apicole este în creștere, atât în plan intern cât și extern. Exportul de miere a crescut de la 245 tone în 2006 până la 3,440 tone în 2017.¹²

Apicultura s-a dovedit a fi o sursă viabilă de generare a veniturilor și mijloacelor de trai pentru multe gospodării. Apicultorii, însă, preferă să lucreze individual și tind să producă miere doar pentru consumul propriu (al familiei). În pofida oportunităților de creștere gospodăriile se bazează pe munca neplătită a membrilor de familie și cunoștințe informale. Apicultorilor le lipsesc cunoștințele tehnice privind managementul apicol, echipamentul pentru omogenizarea produsului final, testarea calității mierii și instrumente de penetrare de piață, precum și oportunități de operare în rețele.

Acțiunea își propune să înregistreze apicultorii informali în calitate de gospodării țărănești, inclusiv membrii familiilor. Scopul este de a ajuta producătorii de miere să înțeleagă corect valoarea adăugată a cunoștințelor și metodelor mai aprofundate, precum și beneficiile de aderare la o cooperativă sau asociație a producătorilor. Acțiunea va acorda acces la cursuri avansate de formare profesională specializată, va oferi oportunități de asociere, utilaje moderne, va contribui la îmbunătățirea calității și accesul la piețe de desfacere.

02

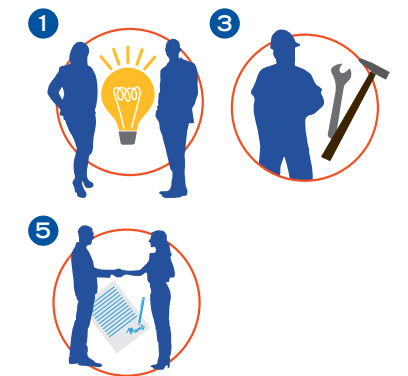
Partener principal:

- Centrul de Business Cahul

Parteneri responsabili:

- Centrul de Business Cahul (CBC)
- Confederația Națională a Patronatelor din Moldova (CNPM)
- Consiliul raional Cahul (și Primăriile)
- Asociația Națională a Apicultorilor și filialele teritoriale
- Apinatur (importator de utilaj specializat)

Linii de intervenții integrate:

Țintă:

100

de tineri cu probleme de angajare (împreună cu membrii familiei) în tranziție spre angajarea formală, în rezultatul îmbunătățirilor inclusiv a lanțului valoric.

INDICATORI

50 gospodării apicole care beneficiază de servicii de consultanță juridică privind înregistrarea și instruire specializată

100 membri de familie, care contribuie, în tranziție spre ocuparea formală (cel puțin 100).

Consecutivitate:

► *Lucrul de pregătire: Campania de sensibilizare și informare*

În susținerea acestei Acțiuni, studenții Universității de Stat ‘B.P. Hașdeu’ din Cahul vor participa la un concurs pentru cea mai bună propunere de concept a campaniei de sensibilizare/ informare asociată acestei Acțiuni. Concomitent, se va organiza un concurs de selectare a celui mai bun logo și identitate vizuală (brand book) a unei cooperative de producere a mierii, prevăzut de această Acțiune. Ambele concursuri se vor organiza în cadrul unei Acțiuni separate (Nr 7).

► *Linia de intervenție 1: Servicii antreprenoriale și de consultanță în afaceri*

Această măsură țintește gospodăriile care activează informal pentru a le ajuta în tranziția la economia formală. În cadrul măsurii se vor oferi cursuri de instruire profesională în managementul apicol, cunoștințe despre produse apicole și proceduri standard de operare, precum și acces la standardele de calitate în apicultură. Se estimează că circa 50 de gospodării din localitățile rurale din raionul Cahul vor fi ajutate să-și formalizeze operațiunile apicole.

Partenerul principal¹³ va acorda sfaturi juridice, instruire și servicii de suport în înregistrarea și obținerea certificatelor sanitare obligatorii și a pașapoartelor apicole, eliberate de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor¹⁴ tuturor gospodăriilor încadrate în această Acțiune. Apicultorii înregistrați vor avea acces la o instruire specializată de cinci zile, la sfârșitul căreia se va elibera certificatul de apicultor,¹⁵ recunoscut de Asociația Națională a Apicultorilor.

► *Linia de intervenție 3: Acces la utilaje și formare profesională*

Un expert în domeniul apiculturii va pregăti o analiză a producerii și calității mierii locale. Obiectivul este de a stabili specificările tehnice necesare pentru utilajul specializat de omogenizare a mierii (necesar pentru producerea mierii de calitate în volume mari), care va fi importat și disponibil în incinta Incubatorului de Afaceri Cahul; la fel, se va facilita crearea cooperativei apicole, ținând cont de toate cerințele legale. Toți membrii cooperativei vor fi instruiți privind folosirea utilajului. Partenerul principal este responsabil de gestionarea transparentă, inclusiv acordarea accesului și întreținerea corespunzătoare a utilajului, precum și curățirea acestuia după fiecare întrebuințare, conform documentației de constituire a cooperativei.

► *Linia de intervenție 5: Facilitarea asocierii*

Scopul acestei părți a intervenției este de crea o cooperativă locală de producere pentru a dirija activitățile fermierilor noi, formalizați. Un curs de instruire, de o zi, cu privire la beneficiile asocierii se va organiza de Asociația Patronatelor din Cahul, iar partenerul principal va încuraja membrii familiei fermierilor să devină membri a cooperativei de producere. Un stimulente adițional pentru formalizare reprezintă accesul exclusiv la utilajul, precum și brandul apicol local și identitatea vizuală (brand book).

Suplimentar, în calitate de măsură de susținere a organizației locale patronale, menită să amplifice reprezentarea și participarea gospodăriilor țărănești/de fermieri, CNPM și CBC vor organiza un curs de instruire de o zi cu privire la beneficiile drepturilor ce reies din asociere.

Spre sfârșitul Acțiunii, cooperativa apicolă va organiza primul târg de promovare a produselor apicole.

Durabilitatea Acțiunii

- Această Acțiune creează cadrul necesar pentru promovarea formalizării și generării ocupării în sectorul agricol și alimentar. Autoritățile locale și platforma locală de dialog social (CTCNC) sunt în situația și pot reproduce acest tip de intervenție cu resurse proprii sau ale donatorilor;
- Se preconizează că cooperativa producătorilor de miere va fi eligibilă pentru participarea în diferite programe naționale pentru a-și continua dezvoltarea prin actualizare și utilizarea oportunităților avansate de pe piață.

Ipoteze de riscuri

- S-ar putea ca programul să nu fie atractiv pentru gospodăriile informale de fermieri din cauza condiției de formalizare;
- Consiliul raional Cahul a menționat ca parte a prevederilor incluse în bugetul anual, care intră în sfera de competență a consiliului, ar putea exista alocări în viitor pentru întreținerea echipamentelor utilizat în mod colectiv.

REZULTATE

- Cooperativa producătorilor de miere este creată.

Costurile programului:

1. Contactarea unei companii media pentru implementarea campaniei de sensibilizare/informare:	2,000 USD;
2. Acordarea consultanței juridice și asistenței pentru înregistrare și obținerea certificatului sanitar și a pașaportului apicol de la ANSA:	1,200 USD (trei runde de consultanță);
3. Costuri de deplasare și alimentare pentru beneficiarii consultanței (bonuri pentru 1 zi de instruire):	510 USD (5 USD x 51 [beneficiari] x 2 (zile de instruire));
4. Livrarea instruirii specializate în domeniul apicol:	3,000 USD (1,000 USD x trei runde de instruire);
5. Costuri de deplasare și ședere pentru beneficiarii instruirii specializate (bonuri pentru 1 zi de instruire):	1,250 USD (5 USD [per bon] x 50 [beneficiari] x 5 zile de instruire));
6. Pregătirea spațiului pentru montarea utilajului:	2,000 USD;
7. Identificarea și contractarea unui expert în apicultură:	1,000 USD;
8. Procurarea utilajului specializat:	20,000 USD;
9. Organizarea târgului de produse:	2,000 USD.

Contribuții în natură:

1. Centrul de Business Cahul: 1,800 USD, din care:	
- Lansarea apelului pentru oferte financiare de organizare a campaniei de sensibilizare/ informare: 50 USD;	
- Monitorizarea campaniei de sensibilizare/ informare:	150 USD;
- Completarea și recepționarea formularelor de oferte:	250 USD;
- Pregătirea procesului de instruire (elaborarea și desfășurarea programului de instruire, etc.), asistență în înregistrarea și obținerea certificatului sanitar și a pașaportului apicol de la ANSA:	300 USD;
- Pregătirea (elaborarea și desfășurarea programului cursului de instruire, elaborarea curriculum, etc.) pentru cursurile de instruire în apicultură:	150 USD;
- Organizarea instruirii în domeniul apicol (partea practică):	600 USD;
- Urmărirea prezenței participanților la instruire:	300 USD;
2. CNPM și asociația locală a patronatelor organizează o instruire de o zi privind beneficiile asocierii:	500 USD

Total:

35,260 USD

(din care 2,300 USD reprezintă contribuțiile în natură ale partenerilor)

Acțiunea 3. Generarea ocupării forței de muncă prin asigurarea accesului la servicii și oportunități de finanțare (start-up-uri pentru tineri în apicultură)

Obiectiv: Generarea locurilor de muncă pentru tineri în apicultură și creșterea - #ui de apicultori din regiune.

Sectorul: sectorul agricol și alimentar

Informație de fond și linia de bază

Mierea din Cahul și-a găsit o nișă pe piața regională din sudul țării. Producția de miere este estimată la 1,193 tone metrice pe an, la nivel de raion. Raionul, cu circa 237 de stupine¹⁶ înregistrate, este al patrulea cel mai mare producător de miere din Moldova.¹⁷ Cererea de materie primă, miere și produse apicole este în creștere, atât în plan intern cât și extern. Exportul de miere din Moldova a crescut de la 245 tone în 2006 până la 3,440 tone în 2017.¹⁸

În baza celor relatate mai sus, moldovenii tineri manifestă un interes continuu față de instruirea specializată, precum și față de suportul general acordat întreprinderilor mici, noi create în apicultură. În 2018, Asociația Apicultorilor din Cahul a organizat câteva cursuri de instruire, la care au participat 236 persoane¹⁹ (apicultori existenți și persoane doritoare să fondeze o stupină).

Această Acțiune are drept scop încadrarea tinerilor - șomeri sau persoanelor angajate parțial - în afaceri în domeniul apiculturii.

Datele colectate de ANOFM arată că în primele luni ale anului 2018, 861 de persoane erau înregistrate în calitate de șomeri sau persoane în căutarea unui loc de muncă în Cahul, dintre care o treime erau persoane tinere până la 29 ani și două treimi - erau persoane fără calificări.

Partener principal:

- Asociația Apicultorilor din Cahul

Parteneri responsabili:

- Asociația Apicultorilor din Cahul (AAC)
- Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM)/ Subdiviziunea teritorială de ocupare Cahul (STO Cahul)
- Universitatea de Stat 'B. P. Hașdeu' (USC) din Cahul
- Consiliul raional Cahul (CRC),
- Asociația patronatelor din Cahul (APC)

Linii de intervenții integrate:

Ținta:

10

start-up- uri în sectorul apicol lansate.

INDICATORI

50

tineri
șomeri, fără
calificări, care
vor beneficia de
instruire în afaceri
și instruire tehnică
în apicultură

10

start-up-uri
noi în apicultură,
create în urma
acestei intervenții

Consecutivitate:

► *Lucrul de pregătire: Campania de sensibilizare și informare*

În susținerea acestei Acțiuni, studenții Universității de Stat ‘B.P. Hașdeu’ din Cahul vor participa la un concurs pentru cea mai bună propunere de concept a campaniei de sensibilizare/ informare asociată de această Acțiune. Cea mai bună propunere va fi transmisă partenerului principal al Acțiunii (AAC) care, la rândul său, va contracta o companie media pentru desfășurarea acestei campanii. Unul din obiectivele campaniei de sensibilizare și informare este să convingă cât mai multe persoane să se înregistreze la subdiviziunea teritorială de ocupare (în loc de a rămâne inactive).

► *Linia de intervenție 1: Servicii antreprenoriale și de consultanță*

Această măsură țintește tinerii șomeri, fără calificări, care doresc să fie instruiți și să obțină aptitudini tehnice în domeniul apiculturii, precum și să beneficieze de sfaturi în afaceri cu privire la inițierea unei afaceri în apicultură. Se preconizează că 50 de tineri vor fi instruiți și 10 start-up-uri în apicultură vor fi lansate într-o perioadă de șase luni.

Asociația Apicultorilor din Cahul va lansa un Apel pentru cereri și Comitetul de evaluare, compus din reprezentanții Asociației Apicultorilor, Consiliul raional Cahul și subdiviziunea teritorială de ocupare vor analiza cererile și vor selecta 50 de persoane care vor participa la program. Solicitanții selectați vor participa la un curs de instruire de șapte zile, bazat pe ghidul adaptat al OIM BIZUP, livrat de către Universitatea de Stat ‘Bogdan Petriceicu Hașdeu’ din Cahul.

► *Linia de intervenție 3: Acces la utilaj și/sau instruire*

Ulterior, participanții vor putea accesa cursul de instruire tehnică în apicultură, de 5 zile, livrat de Asociația Apicultorilor din Cahul. La sfârșitul modulului, cursanții vor primi certificatul de apicultor,²⁰ recunoscut de Asociația Națională a Apicultorilor.

După finalizarea instruirii, participanții vor elabora un plan de afaceri în apicultură și comitetul de evaluare va selecta 10 cele mai bune planuri de afaceri care vor trece la următoarea etapă a programului.

► *Linia de intervenție 2: Acces la finanțeloportunități pentru credite mici*

Fiecare din cei 10 participanți va avea acces la un grant de 1,500 USD pentru a-și demara afacerea. De asemenea, ei vor beneficia de consultanță juridică și ajutor în înregistrarea și obținerea certificatului sanitar obligator și a pașaportului de apicultor, eliberat de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

► *Linia de intervenție 5: Facilitarea asocierii*

Un curs de instruire de o zi privind beneficiile asocierii producătorilor se va organiza de către Asociația locală a patronatelor și Asociația Apicultorilor din Cahul cu scopul de a încuraja întreprinderile noi create să devină membri ai cooperativei producătorilor de miere sau a Asociației apicultorilor din Cahul.

Durabilitatea Acțiunii

- Datorită interesului manifestat față de intervenție, se preconizează că aceeași schemă va putea fi replicată și cu alte resurse;
- Se presupune că procesul LEP va îmbunătăți dialogul dintre subdiviziunea teritorială de ocupare și alți actori locali și astfel contribuind la o guvernare mai bună pe piața muncii;
- Universitatea de Stat din Cahul ‘Bogdan Petriceicu Hașdeu, în rezultatul adaptării și aplicării instruirii în baza ghidului OIM BIZUP, va elabora un curriculum pentru instruirea non-formală în cadrul Centrului de Instruire Continuă.

Ipoteza de riscuri

- Un număr limitat de tineri care vor dori să participe în acest program.

REZULTATE

- Un program care combină suportul financiar și ne-financiar și livrat start-up-urilor, micro întreprinderilor din apicultură.

Alocații

Costurile programului:

1. Desfășurarea campaniei de sensibilizare/ informare:	2,000 USD;
2. Servicii de consultanță în afaceri/ instruire:	3,000 USD;
3. Costuri pentru deplasări și alimentare a beneficiarilor instruirii în afaceri (bonuri):	1,750 USD;
4. Instruirea și consultanța în domeniul apiculturii:	3,000 USD;
5. Costuri pentru deplasări și alimentarea beneficiarilor în domeniul apiculturii (bonuri):	1,250 USD;
6. Granturi acordate start-up-urilor:	15,000 USD;
7. Organizarea unui seminar informațional privind beneficiile asocierii (de către CNPM și organizația locală a patronatelor și/ sau Asociația Apicultorilor:	150 USD.

Contribuții în natură:

1. Asociația Apicultorilor din Cahul: 1,330 USD, din care:	
- Lansarea apelului pentru oferte financiare de organizare a campaniei de sensibilizare/ informare:	50 USD;
- Monitorizarea campaniei de sensibilizare/ informare:	150 USD;
- Completarea și recepționarea formularelor de oferte:	250 USD;
- Pregătirea programului (elaborarea și desfășurarea programului cursului de instruire, elaborarea curriculum, etc.) pentru cursurile de instruire în apicultură:	150 USD;
- Organizarea instruirii în domeniul apiculturii (partea practică):	300 USD;
- Urmărirea prezenței participanților la instruire:	180 USD;
- Oferirea consultațiilor pentru elaborarea planurilor de afaceri în apicultură (la solicitare):	150 USD;
- Acordarea certificatelor recunoscute de Asociația Națională a Apicultorilor în conformitate cu registrul prezenței:	100 USD;
2. Centrul de Business Cahul (CBC) – acordarea asistenței juridice start-up-urilor în apicultură:	500 USD;
3. USC pregătirea instruirii (elaborarea și desfășurarea cursului programului, determinarea curriculum, etc.):	150 USD.

Total:

28,130 USD

(dintre care 1,980 USD contribuțiile în natură ale partenerilor de implementare)

Acțiunea 4: Suport acordat femeilor antreprenoare

Obiectiv: Crearea locurilor de muncă prin dezvoltarea antreprenoriatului feminin

Informație de fond și linia de bază

Conform datelor BNS²¹, femeile tinere reprezintă aproximativ 70 procente din tinerii inactivi. Rata șomajului în rândul femeilor a crescut de la 2,9 procente în 2013 la 5,1 procente în 2015, în timp ce ponderea femeilor angajate a rămas la aproximativ 28,5 procente. Potrivit Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă²², rata șomajului a fost mai mare în zonele rurale din cauza lipsei de oportunități de angajare: 64 procente din numărul șomerilor înregistrați sunt din zonele rurale, corelate la 16 procente din totalul locurilor de muncă vacante.

Promovarea spiritului antreprenorial al femeilor este considerată o modalitate de creștere a ratelor de ocupare în rândul femeilor tinere. Măsurile de sprijin includ ore de lucru flexibile și facilități de îngrijire a copiilor. Abilitarea femeilor și promovarea antreprenoriatului feminin este una dintre prioritățile stabilite de Guvernul Republicii Moldova. Cu toate acestea, accesul la finanțare rămâne principala provocare.

Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii (ODIMM), înființată de Ministerul Economiei și Infrastructurii, gestionează programe naționale menite să promoveze inițierea afacerilor (prin asigurarea informațiilor, consultanței și sprijinului educațional) și facilitarea accesului la investiții pentru înființarea de întreprinderi. Accentul este pus pe întreprinderile inovatoare care sunt orientate spre sau ar putea contribui la dezvoltarea durabilă. Programul național “Femeile în afaceri” prevede finanțarea proiectelor de investiții până la 90 procente; iar solicitantul trebuie să contribuie cu 10 procente. Acest lucru face ca programul să fie neatractiv pentru persoanele slab calificate, care nu dispun de resursele financiare necesare pentru lansarea unei afaceri. Din acest motiv, numărul beneficiarilor la program este limitat. Potrivit ODIMM, în perioada 2016-2018, Incubatorul de Afaceri Cahul a instruit 21 de femei tinere, dintre care doar trei au avut acces la resursele financiare ale ODIMM.

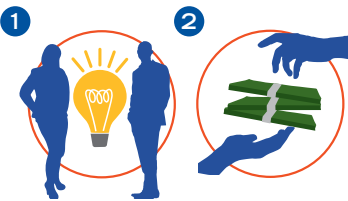
Partener principal:

- Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii (ODIMM)

Parteneri responsabili

- Organizația pentru Dezvoltarea Întreprinderilor Mici și Mijlocii (ODIMM)
- Incubatorul de Afaceri Cahul (IAC)
- Prestator Local de Servicii de Instruire
- Consiliul raional Cahul (și Primăriile)
- Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM)/ Subdiviziunile Teritoriale pentru Ocuparea Forței de Muncă Cahul (STO Cahul)

Linii de intervenții integrate:

Țintă:

20

noi locuri de muncă create prin intermediul întreprinderilor înființate.

Descrierea aplicării la liniile de intervenții integrate

Comisia Teritorială pentru Consultări și Negocieri Colective (CTCNC) și alți actori locali interesați (întreprinderi, școli și instituții de instruire, organizații ale societății civile și altele) care activează în zona geografică a raionului Cahul, își asuma roluri și responsabilități complementare și interconectate în vederea atingerii obiectivului Acțiunii. Actorii menționați mai sus adoptă sarcini specifice care să contribuie la valorificarea avantajelor economice de nivel local și la gestionarea cadrului operațional general al LEP (Parteneriatelor Locale de Ocupare).

Un Comitet de Evaluare (CE)²³ este instituit pentru a lua parte la toate procesele de evaluare și selecție în cadrul acestei Acțiuni, cu o contribuție importantă la elaborarea criteriilor și ajustările care trebuie utilizate pentru evaluarea și selectarea beneficiarilor Acțiunii (indivizi cu calificare joasă).

Acțiunea se va desfășura în conformitate cu cadrul de timp preconizat (pentru depunerea dosarelor, examinarea, evaluarea cererilor de finanțare a planurilor de afaceri, adoptarea și anunțarea deciziei finale etc.) în conformitate cu regulamentul programului național²⁴.

Această acțiune prevede combinarea sprijinului ne-financiar, oferit ca parte a programelor naționale, cu o co-finanțare, precum și acces la servicii de instruire pentru dezvoltarea afacerilor lansate de tineri. Această acțiune este susținută prin:

- existența Incubatorului de Afaceri Cahul, oferind suport logistic pentru lansarea afacerilor;
- interesul Organizației pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii de a implementa programele naționale la Cahul;
- potențialii beneficiari interesați să participe la această acțiune, identificați în cadrul vizitelor în teritoriu.

Consecutivitate:

1. campanie de sensibilizare / informare (care va fi realizată cu sprijinul ODIMM, IAC și STO Cahul), combinată cu identificarea beneficiarilor finali (șomeri înregistrați);
2. sesiuni de informare privind programele implementate pentru șomeri, organizate de STO Cahul și IAC;
3. lansarea cererii de candidaturi din partea femeilor înregistrate în calitate de șomere care urmează să fie înscrise în programul “Femeile în afaceri”;
4. instruire în domeniul antreprenoriatului;
5. pregătirea planurilor de afaceri și a concursului Planurilor de afaceri;
6. furnizarea sprijinului individual de mentorat pentru înregistrarea afacerilor;
7. co-finanțarea proiectelor de investiții în cadrul programului “Femeile în afaceri” (10 procente per beneficiar) și acordarea de granturi (până la 90 procente per beneficiar) pentru 10 întreprinderi, inițiate de femei tinere.

► **Lucrul de pregătire: Campania de sensibilizare și informare**

ODIMM, în calitate de entitate principală a Acțiunii, este responsabilă pentru implementarea campaniei pentru informare și sensibilizare²⁵ a populației referitor la Acțiune. Subdiviziunea Teritorială de Ocupare (STO) va organiza ședințe de informare pentru șomerii înregistrați (tinere femei) pentru a-i informa despre oportunitățile programelor. În cadrul campaniei de informare și ședințelor de informare se va acorda prioritate descrierii istoriilor de succes a femeilor antreprenoare și tinerilor care au aplicat până în prezent la Programul-pilot “Femei în afaceri” și oportunităților oferite de acest Program. Campania de informare și sensibilizare se va desfășura cu suportul Consiliului raional Cahul, și implicarea primăriilor gestionate pentru a identifica cât mai mulți potențiali beneficiari a fi implicați în Acțiune.

► **Linia de intervenție 1: Servicii antreprenoriale și de consultanță în afaceri**

Această măsură specifică vizează tinerele femei, șomere înregistrate, identificate urmare a campaniei de informare, interesate de a urma cursurile de consultanță în afaceri și, în consecință, de a avea acces la finanțare în vederea implementării planurilor de afaceri.

Un Formular de Aplicare²⁶ este lansat de către ODIMM pentru o perioadă de 2 săptămâni, și promovat pe pagina web a instituției. Potențialii beneficiari

identificați urmare a ședințelor informative ale STO vor primi ajutor pentru aplicare.

Un Comitet de Evaluare (CE) în componența căruia intră reprezentanți ai Incubatorului de Afaceri Cahul (IAC), un expert desemnat de către ODIMM²⁷, Consiliul Raional, și Subdiviziunea Teritorială de Ocupare (STO) vor examina toate formularele și vor selecta 30 femei a fi înrolate în programul “Femei în afaceri”. Rezultatele vor fi publicate pe pagina web al ODIMM și Consiliului raional.

O rundă de instruire privind dezvoltarea afacerilor, prevăzută pentru șase zile, va fi oferită tuturor aplicanților selectați. Selectarea furnizorului de servicii de formare este stabilită în baza procedurii de achiziții publice gestionată de ODIMM²⁸. Universitatea de Stat din Cahul va fi implicată în programul de instruire²⁹.

Toate participantele la instruire primesc un bon în sumă de 5 dolari/zi pentru acoperirea cheltuielilor de transport și mese. Această sumă este oferită în conformitate cu registrul de evidență, dus de ODIMM pentru a înregistra și atesta frecvența participanților la Programul de instruire.

În două săptămâni de la finalizarea instruirii, cu suportul mentorilor individuali ODIMM, participantele elaborează un plan de afaceri care este depus Comisiei de Evaluare. Comisia analizează planurile de afaceri și în decursul unei săptămâni, selectează 10 beneficiare, care reprezintă 10 proiecte investiționale propuse de tinere femei a fi finanțate prin intermediul programului “Femei în afaceri”.

Cu suportul mentorilor individuali ODIMM, beneficiarele selectate sunt asistate să-și înregistreze afacerea la Agenția Servicii Publice³⁰ sub una din următoarele forme organizatorico-juridice (întreprindere individuală/ întreprinzător individual; societate cu răspundere limitată; gospodărie țărănească/de fermier).

Doar beneficiarele care dau dovada înregistrării întreprinderii (verificarea certificatelor de înregistrare este responsabilitatea ODIMM) sunt transferate la următoarea etapă a Acțiunii.

► **Linia de intervenție 2: Acces la finanțel oportunități pentru credite mici**

Tinerele femei, pot obține suport financiar nerambursabil de maxim 90 procente din valoarea totală a proiectului investițional în cadrul Programului-pilot “Femei în afaceri” pentru investiții de scară mică (până la 9,532 USD). Pentru a accesa alocația financiară nerambursabilă, tinerele femei completează și transmit Comisiei de Evaluare cererea de finanțare. Criteriile de eligibilitate în baza cărora Comisia admite cererea sunt:

1. întreprindere înregistrată sub una din forme organizatorico-juridice specificate mai sus în rezultatul participării la instruire antreprenorială (Linia de intervenție 1);
2. femeie antreprenoare, cu viza de reședință în raionul Cahul;
3. crearea a cel puțin 2 locuri de muncă;

Finanțarea proiectului investițional are loc în 2 etape:

Etapa 1, este prevăzută finanțarea nerambursabilă de până la 90 procente din costul proiectului de investiții, dar nu mai mult de aprox. 9,532 USD. Acest suport se referă investițiilor de scară mică oferite de către ODIMM ca parte a programului național “Femeia în afaceri”.

INDICATORI

REZULTATE

- Un program care combină suportul financiar și non-financiar este livrat tinerilor femei.

Etapa 2 – cotă proprie de 10 procente din suma estimată pentru implementarea proiectului de investiții, va fi acoperită urmare a implementării acestei Acțiuni, dar nu va depăși 1,040 USD.

Un mentor va asista fiecare beneficiară și o va îndruma pe tot parcursul procesului de investiție, în conformitate cu cerințele programului pilot “Femeile în afaceri” și legislația în vigoare.

ODIMM este responsabil pentru verificarea conformității cu cerințele naționale ale programului. Beneficiarele de finanțare vor fi monitorizate de la data semnării acordului de finanțare cu ODIMM, timp de 18 luni de la data plății ultimei tranșe a fondurilor nerambursabile. Monitorizarea activităților programului va fi efectuată de către ODIMM în parteneriat cu Incubatorul de Afaceri Cahul. Pe baza monitorizării și evaluării, echipa de proiect al ODIMM va pregăti rapoarte anuale de implementare, va efectua analize cantitative și calitative, va difuza și va promova rezultatele programului și le va prezenta instituțiilor relevante și mass-media.

Sustenabilitatea Acțiunii:

Ca și în cazul altor acțiuni care sprijină antreprenoriatul, legăturile instituționale create prin intermediul acestei intervenții reprezintă principala modalitate de asigurare a replicării cu același grup țintă.

Ipoteze de risc:

Număr limitat de femei care să dorească să aplice la acest program.

Alocații

Costurile programului:

1.	Informarea și identificarea grupului țintă;	1,300 USD;
2.	Organizarea cursului de instruire antreprenorială (inclusiv bonuri);	2,292 USD;
3.	Suport de mentorat;	2,610 USD;
4.	Oferirea grantului;	10,880 USD;
5.	Mentorat post-finanțare;	2,050 USD;
6.	Monitorizare și support post-finanțare;	1,011 USD;
7.	Promovare și mediatizare, inclusiv finalizarea proiectului;	434 USD;
8.	Suport informațional și de consultanță pe parcursul tuturor etapelor;	1,588 USD.

Contribuții în natură:

1.	Informarea și identificarea grupului țintă;	770 USD;
2.	Oferirea grantului;	95,320 USD;
3.	Monitorizare și support post-finanțare;	1,445 USD;
4.	Promovare și mediatizare, inclusiv finalizarea proiectului;	72 USD;
5.	Suport informațional și de consultanță pe parcursul tuturor etapelor;	289 USD.

Total	120,061 USD
dintre care contribuția ODIMM: 97,896 USD	

Partener Principal:

- Consiliul Național al Tineretului din Moldova (CNTM)

Parteneri responsabili

- Consiliul Național al Tineretului din Moldova (CNTM)
- Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM)
- ONG de tineret (din Cahul),
- Drăxlmaier Group – angajator
- Consiliul raional Cahul (CRC)
- Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM)/ Subdiviziunea teritorială de ocupare Cahul (STO Cahul)

Linii de intervenții integrate:**Ținta:**

250

tineri NEETs identificați, înregistrați la Subdiviziunea Teritorială de Ocupare Cahul, instruiți, și în consecință angajați;

Acțiunea 5. Informarea tinerilor inactivi (NEETs) referitor la perspectivele de angajare în industria furnizorilor de detalii automotive

Obiectiv: pilotarea intervenției de identificare adresată tinerilor NEETs

Sector: industria automotive

Informație de fond și linia de bază

Cu o populație de aproximativ 105 mii de persoane³¹, Cahul este a treia regiune a țării după numărul de populație; dar cu cea mai mare rată a tinerilor NEETs inactivi de 96,2 procente. Din categoria de vârstă 25-29 ani, acest grup reprezintă cea mai mare proporție de tineri NEETs inactivi (83 procente), dintre care 43 procente sunt femei. Numerele absolute indică o scădere generală a numărului de tineri NEETs, dar acest lucru se datorează în mare parte ratelor alarmante de emigrare. În perioada 2017-2018 s-a atestat o creștere de 10 procente a emigrării tinerilor (de la 120.500 de tineri în 2017 la 130.000 în 2018), pe lângă alte motive se numără și perspectivele slabe de a-și găsi un loc de muncă după absolvire³².

Datele ANOFM atestă o scădere a numărului persoanelor în căutarea unui loc de muncă de la 1278 în 2015 la 861 înregistrate în primele 9 luni ale anului 2018. În total 57 procente dintre acestea sunt persoane slab calificate și 34 procente sunt tineri până la 29 de ani. O posibilă cauză a descreșterii ar putea fi faptul că adesea tinerii NEETs nu se înregistrează la ANOFM deoarece au o încredere limitată în capacitatea serviciului public de ocupare în a le răspunde nevoilor specifice. Mai mult decât atât, statisticile relevă că unul din trei lucrători este în ocupare informală.³³ Mulți dintre aceștia nu au acces la informații despre oportunitățile de angajare în zonele învecinate sau nu sunt în măsură să se adreseze serviciilor locale de ocupare a forței de muncă, având în vedere restricțiile financiare pe care mulți dintre aceștia le întâmpină. În prezent, ANOFM nu dispune de un program specific care să ajungă la tinerii inactivi.

Partenerul cheie al acestei acțiuni este DRÄXLMAIER Group, un investitor german care, în 2017, și-a extins afacerea și a deschis o filială la Cahul. Potrivit planului de angajare al companiei DRÄXLMAIER, aceasta a angajat deja 160 de persoane și intenționează să angajeze până la 700 de persoane în viitorul apropiat.

Oferta companiei prevede un contract de muncă pe durată nedeterminată, cu un salariu lunar de cel puțin 3500 MDL și un pachet social atrăgător care include alimentare și transport gratuit spre și de la locul de muncă. Compania respectă drepturile internaționale acceptate în domeniul drepturilor omului și securității și sănătății în muncă (SSM), care o certifică ca fiind un angajator credibil care oferă condiții decente de muncă.

Prin intermediul mai multor târguri de locuri de muncă organizate în parteneriat cu Subdiviziunea Teritorială de Ocupare (STO) Cahul, compania a reușit să identifice și să angajeze un număr de tineri, dar totuși insuficient. Prin urmare, la nivel de raion va fi organizată o campanie activă de informare și identificare.

Adițional, acțiunea va crea oportunitatea pentru Consiliul Național al Tineretului din Moldova (CNTM) și STO Cahul, de a stabili parteneriate cu un angajator mare - DRÄXLMAIER, contribuind astfel la consolidarea rolului parteneriatului local la Cahul.

Raționamentul pentru implementarea acestei acțiuni specifice este susținut prin:

- Dorința DRÄXLMAIER de a angaja tineri la nivel local;
- Existența actorilor locali care pot ajunge la NEETs inactivi;
- Capacitatea CNTM de a furniza cursuri de instruire în Sănătate și Securitate în Muncă (SSM) și alte aspecte conexe.

Sucesiune:

1. Implementarea unei campanii de identificare, informare și înregistrare a tinerilor NEETs;
2. Organizarea instruirii privind regulile de bază ale Sănătății și Securității în Muncă (SSM);
3. Organizarea angajării prin ucenicie și desfășurarea instruirii la locul de muncă de către DRÄXLMAIER Group;

► **Lucrul de pregătire: Campania de sensibilizare și informare**

Un Comitet de Coordonare al Acțiunii³⁴ este stabilit pentru a gestiona și monitoriza implementarea acestei Acțiuni. Comitetul este alcătuit din reprezentanți ai CNTM, STO Cahul, Consiliul raional Cahul; departamentul Educație, Tineret și Sport, departamentul Sănătate Publică și coordonatorul local al LEP.

Comitetul stabilit lansează, pentru o perioadă de două săptămâni, un apel de exprimare a interesului pentru a selecta un ONG local de tineret pentru desfășurarea activității de identificare la nivel local.

Într-o săptămână după închiderea apelului, Comitetul revizuieste și selectează cel mai bun ONG de tineret pentru desfășurarea activității de identificare în raionul Cahul.

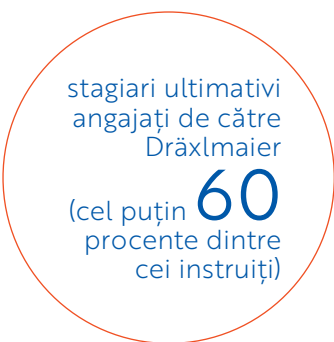
ONG-ul selectat, va desemna 12 tineri activi din regiune - a fi numiți "agenți de identificare", care au fost anterior implicați în activități de conlucrare cu categoriile vulnerabile de tineri.

Un curs de instruire de 5 zile va fi organizat de către STO Cahul, Direcția Asistență Socială Cahul, Centrul de Tineret Cahul, Departamentul Educație, Tineret și Sport și Departamentul Sănătate Publică din cadrul Consiliului Raional pentru agenții de identificare pentru a-i informa cu referire la caracteristicile NEETs, modalități de abordare, serviciile sociale locale disponibile, inclusiv serviciile de ocupare, oportunitățile de angajare oferite prin intermediul LEP și investitorii străini din regiune, precum și alt suport disponibil de care ar putea beneficia.

Descrierea aplicării la liniile de servicii integrat

Comisia Teritorială pentru Consultări și Negocieri Colective (CTCNC) și alți actori locali interesați (autorități publice locale, întreprinderi, școli și instituții de instruire, organizații ale societății civile și altele) care activează în zona geografică a raionului Cahul, își asuma roluri și responsabilități complementare și interconectate în vederea atingerii obiectivului Acțiunii. Actorii menționați mai sus adoptă sarcini specifice care să contribuie la valorificarea avantajelor economice de nivel local și la gestionarea cadrului operațional general al Parteneriatelor Locale de Ocupare (LEP);

INDICATORI

Urmare a cursului de instruire, agenții de identificare vor fi divizați în trei grupuri (câte 4 persoane per grup) pentru a lucra în paralel în trei regiuni ale raionului Cahul (nord, centru și sud).

Prima etapă a exercițiului de identificare presupune cartografierea teritorială pentru identificarea locațiilor predominante ale tinerilor NEETs și colectarea datelor privind caracteristicile acestora (vârsta, nivelul de educație, beneficiile sociale de care are parte, motivele pentru care sunt în inactivitate, etc). În acest scop, cele 3 grupuri de agenți de identificare vor intervieva reprezentanții autorităților locale (primari, asistenți sociali, etc), școlilor, gimnaziilor și școlilor profesionale, organizațiilor de tineret și reprezentanții altor instituții relevante în localități.

Cartografierea teritorială se va realiza într-o perioadă de două săptămâni. Informațiile colectate vor fi folosite pentru a concepe, împreună cu Comitetul de Coordonare, a unei campanii de identificare și informare care implică organizarea de evenimente sau campanii țintite care se adresează grupurilor mici de tineri NEETs, în baza criteriilor la care au fost caracterizați.

Standuri de informare vor fi plasate în școli, în cazul în care rata abandonului elevilor este ridicată, biserici, precum și în locurile obișnuite ale adunărilor sociale ale tinerilor. Materiale tipărite, precum pliante și broșuri (care promovează oportunitățile de angajare pentru a încuraja înscrierile) vor fi diseminate de autoritatea publică locală și agenții de identificare.

Primul contact cu tinerii se va realiza prin vizitarea locului de trai al acestora și/sau vizitarea locurilor de întâlnire a tinerilor (terenul de fotbal, clubul sau piața din oraș, etc.) și ascultarea preocupărilor tinerilor NEETs, precum și oferirea unui sprijin practic și emoțional, informarea despre serviciile și programele disponibile. Scopul primului contact este de a construi relații de încredere.

În timpul discuțiilor, agenții vor completa un formular de pre-înregistrare, care va fi ulterior transmis Comitetului de Coordonare a Acțiunii. Comitetul va decide care sunt serviciile a fi puse la dispoziția tinerilor, în dependență de problemele cu care se confruntă și, în cazul acceptării de către tânărul vizat, i se va furniza suport individual de către instituțiile relevante.

Urmare a primei discuții, agenții vor organiza și invita tinerii NEETs la ședințe de informare de grup (în dependență de problemele identificate în urma discuțiilor individuale) organizate în cadrul primăriei, pentru a-i informa despre serviciile și programele disponibile. În dependență de complexitatea problemelor cu care se confruntă tinerii, vor fi organizate până la trei ședințe de grup cu invitarea (în cazul în care există acceptul tinerilor NEETs) reprezentanților serviciilor sociale și STO Cahul.

Tinerii, care urmare a ședințelor de grup, vor fi interesați să se înregistreze la STO, li se va acorda suport în deplasarea către STO Cahul. Acești tineri vor fi invitați să participe la toate ședințele de grup organizate de STO (servicii de ghidare în carieră, Clubul Muncii, etc.) în conformitate cu profilul care i s-a acordat și planul individual de angajare.

Se presupune că până la 1,000 tineri NEETs vor fi identificați, iar 250 dintre aceștia vor fi direcționați către STO Cahul pentru înregistrare. Tinerii, care se vor înregistra în calitate de șomeri, vor fi informați despre oportunitățile oferite de către Parteneriatul Local de Ocupare și posibilitatea angajării în cadrul companiei DRÄXLMAIER grup.

► Linia de intervenție 3: Acces la echipament și/sau instruire

Un acord de parteneriat dintre STO Cahul, CNTM și DRÄXLMAIER grup va defini rolurile părților și va oferi detalii despre colaborarea în vederea instruirii în domeniul Securității și Sănătății în Muncă (SSM) a șomerilor, cu ulterioara angajare în cadrul DRÄXLMAIER grup.

Consiliul Național al Tinerilor din Moldova (CNTM) este responsabil pentru primul modul de instruire, oferind informații de bază privind condițiile de muncă, modul în care aceste condiții se asociază responsabilităților zilnice, inclusiv cerințele generale privind SSM.

În anul 2018, Confederația Națională a Sindicatelor a actualizat ghidul de instruire al OIM „Drepturile tinerilor la locul de muncă” prin includerea capitolului pe SSM. Ghidul este aplicabil începând cu ianuarie 2019. CNSM este acreditat să ofere cursuri de instruire membrilor actuali și potențiali și să consolideze gradul de conștientizare cu privire la aspectele legate de siguranța muncii.

Un număr de 10 instruirii a câte două zile vor fi organizate în diferite locații (de ex. primării, școli profesionale, STO Cahul). Până la 30 de șomeri vor participa la fiecare dintre cursuri de instruire, iar zilnic li se va oferi câte 5 USD pentru a acoperi costurile de transport și masa pe parcursul instruirii.

Pentru a duce evidența modulelor și a verifica prezența cursanților, va fi introdus un registru de instruire. Cei care au o rată de participare de cel puțin 80 procente, vor primi un certificat „SSM”³⁵ și vor fi pasibili de angajare de către DRÄXLMAIER și transferați la cel de-al doilea modul de instruire care se axează pe SSM în industria automotive.

DRAEXLMAIER va fi responsabil tehnic și financiar pentru organizarea celui de-al doilea curs de instruire pentru noii angajați. Pentru a asigura garanțiile sociale tinerilor stagiaari, DRAEXLMAIER va încheia cu stagiarilor, contracte de ucenicie, care ulterior poate trece în contract de muncă.

Sustenabilitatea acțiunii:

Doi investitori străini Nexans Autoelectric and EKR Eloelektrokontakt sunt interesați să investească în Cahul pentru a deschide filiale, iar același exercițiu poate fi replicat în vederea activării tinerilor.

Ipoteze de risc

- Acțiunea urmează a fi implementată în timp util pentru a se înscrie în planurile investitorului.
- Lipsa de interes a tinerilor NEETs privind înregistrarea în cadrul serviciului de ocupare.

REZULTATE

- O acțiune pilot care țintește tinerii NEETs inactivi realizată
- Un program de instruire pentru o potențială angajare în industria automotive livrat

Alocații

Costurile programului (estimativ):

1. Contractarea Companiei media pentru desfășurarea campaniei de informare și sensibilizare:	5,640 USD
2. Activități de indentificare:	9,410 USD;
3. Costuri de cazare ale instructorilor și diurna pentru perioada de instruire:	1,000 USD;
4. Contractarea formatorilor SSM:	800 USD;
5. Servicii catering în perioada desfășurării instruirilor SSM:	1,650 USD.

Total

18,500 USD

(contribuție în natură a partenerilor de implementare 2,000 USD)

Acțiunea 6. Formalizarea și actualizarea întreprinderilor informale (artizanat)

Obiectiv: Formalizarea operațiunilor casnice de artizanat pentru generarea oportunităților de angajare pentru tineri, femei și alte persoane vulnerabile

Sector: artizanat

Informație de fond și linia de bază

Localizarea geografică a raionului Cahul favorizează dezvoltarea turistică a raionului. Zona este bine cunoscută pentru prelucrarea lemnului, împletitul în lozie, broderie, fabricarea de instrumente muzicale, tapiserie artistică și covoare tradiționale.

Rezervația științifică „Prutul de Jos” a fost recent inclusă în patrimoniul mondial UNESCO, devenind astfel prima rezervație biosferică protejată din Moldova. Patrimoniul istoric și cultural, obiceiurile și autenticitatea, joacă un rol imens în dezvoltarea turismului intern și extern.

Centrul de Informare Turistică, deschis în 2014 în cadrul Centrului de Cultură al Consiliului Raional, este implicat în promovarea patrimoniului cultural și a produselor de artizanat, deși centrul nu are statut de magazin. Pe parcursul anului 2018, în jur de 1000 persoane au vizitat acest centru, locuitori ai raionului și cetățeni străini care vin pentru agrement sau în misiuni în țară.

Industria tradițională de artizanat, cu o concentrare mai mare în satele din raionul Cahul, reprezintă un factor important pentru sprijinirea sectorului turistic. În plus, aceasta oferă oportunități suplimentare de creare a locurilor de muncă și influențează în mod semnificativ creșterea economică și veniturile din exporturi ale raionului.

Sectorul este susținut de existența la nivel raional a cursului de formare profesională în cadrul Școlii Profesionale cu specializarea „Sculptatul în lemn și prelucrarea lemnului”, cu un număr tot mai mare de abiturienți (în anul 2018 au existat 29 de abiturienți noi)³⁶ și colegiul industrial „Iulia Hașdeu” cu o Catedră de artă³⁷.

Industria artizanală este reprezentată de către filiala locală a Uniunii Meșterilor Populari³⁸ (UMP), care este activ implicată în activități de valorificare și dezvoltare a artei populare meșteșugărești prin acordarea suportului logistic în organizarea întreprinderilor, îmbunătățirea capacităților profesionale și manageriale ale

06

Partener Principal:

- Uniunea Meșterilor Populari (UMP)

Parteneri responsabili:

- Uniunea Meșterilor Populari (UMP),
- Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM)/ Subdiviziunea Teritorială de Ocupare Cahul (STO Cahul)
- Consiliul raional Cahul (CRC),
- Universitatea de Stat ‘B.P. Hasdeu’ Cahul

Linii de intervenții integrate:

Țintă:

10

operațiuni artizanale formalizate sau modernizate

INDICATORI

10 întreprinderi
artizanale
beneficiază de
suport financiar
și non-financiar
prin intermediul
programului

4 operațiuni
artizanale
la domiciliu
beneficiază de
suport pentru
formalizare

12 șomeri cu
calificări joase
care beneficiază
de instruire la
locul de muncă
în producere
artizanale

meșterilor, certificarea întreprinderilor meșteșugărești precum și facilitarea accesului pe piețele locale, regionale și internaționale.

În această zonă există în jur de 20 de meșteri populari și operațiuni informale artizanale realizate la domiciliu. În vederea păstrării, valorificării și îmbogățirii patrimoniului cultural al regiunii, acțiunea va încuraja formalizarea (prin înregistrare) a meșterilor populari informal³⁹, prin oferirea consultanței în afaceri și instruire specializată, precum și alte tipuri de sprijin ad-hoc de consolidare a capacităților, extindere a activității și diversificare a produselor. În urma acestei acțiuni întreprinderile și meșterii populari înregistrați vor obține acces la mijloace financiare într-o modernizare a activității artizanale. De asemenea, acțiunea oferă posibilitatea de a instrui discipoli⁴⁰ pentru transmiterea cunoștințelor și valorilor culturale artizanale.

Consecutivitate:

► **Lucrul de pregătire: Campania de sensibilizare și informare**

Pentru a lansa această acțiune ca parte a unui efort general de informare cu privire la LEP, studenții Facultății de Economie, Informatică și Științe Aplicate din cadrul Universității ‘B.P. Hasdeu’ din Cahul vor fi implicați, ca parte al unui concurs, la elaborarea celei mai bune propuneri de mediatizare și promovare a Acțiunii⁴¹. O Comisie de Evaluare va evalua și selecta cea mai bună propunere de concept, care va fi transmisă către UMP pentru implicarea unei companii media care vă implementa conceptul.

► **Linia de intervenție 1: Servicii antreprenoriale și de consultanță în afaceri**

Această măsură vizează în mod special meșterii populari și operațiuni artizanale la domiciliu care doresc să-și modernizeze activitatea și diversifice articolele artizanale produse. Printr-un Apel de Aplicare, 6 meșterii populari și operațiunile artizanale la domiciliu, care doresc să-și înregistreze activitatea și să beneficieze de instruire, vor fi selectați de către o Comisie de Evaluare (formată din reprezentanți ai Consiliului raional Cahul, ai Universității de Stat din Cahul și ai Uniunii Meșterilor Populari) și vor lua parte la Program.

Partenerul principal va organiza un curs de instruire în baza ghidului OIM adaptat la contextul Republicii Moldova ‘Meșteri artizani, ghid de bune practici’⁴², facilitat de către Universitatea de Stat ‘B.P. Hasdeu’

După finalizarea cursului de instruire, Centrul de Business Cahul va oferi participanților cursuri scurte de instruire și consultanță juridică, precum și sprijin pentru formalizarea întreprinderilor în conformitate cu legislația Republicii Moldova. Scopul este ca urmare a sprijinului oferit, trei operațiuni artizanale la domiciliu își vor formaliza activitățile. Numai meșterii populari și operațiunile artizanale la domiciliu înregistrate în mod legal vor fi incluse în acțiune și vor fi transferați la a doua etapă a programului.

► **Linia de intervenție 4: Acces la echipament și/sau instruire**

Această linie specifică de servicii este adresată operațiunilor artizanale la domiciliu și meșterilor populari din raionul Cahul, care desfășoară o activitate formală și sunt interesați să instruiască șomeri cu nivel redus de calificare ca urmare a activității de modernizare și diversificare a produselor.

În colaborare cu STO Cahul, UMP și meșterii populari care iau parte la program vor organiza câteva ședințe informative cu șomerii privind activitatea artizanală

pentru a identifica tineri, șomeri înregistrați,⁴³ doritori de a obține cunoștințe și competențe în domeniu.

Se presupune, ca urmare a ședințelor informative, să fie identificați cel puțin 8 tineri șomeri care-și doresc să devină discipoli ai meșterilor populari pentru a prelua tradiția și tehnica de lucru.

Contracte de instruire vor fi emise pentru discipoli pentru o perioadă de 3 luni, iar discipolii vor primi o bursă de instruire, egală cu 30 procente din salariul mediu lunar pe economie pentru anul precedent.

Operațiunile artizanale la domiciliu și meșterii populari vor asigura instruirea, perfecționarea și formarea profesională a discipolilor în baza curriculumelor elaborate de către UMP pentru fiecare secțiune unde se face instruirea discipolilor. În dependență de performanțele discipolilor în procesul instruirii aceștia vor primi o diLEPmă eliberată de UMP, permițându-le ulterior să se implice în activități artizanale.

► **Linia de intervenție 2: Acces la finanțare/opportunități de credite mici**

Linia dată oferă acces la asistență financiară în forma unui grant nerambursabil în valoare de 1500 USD pentru meșterii populari care instruiesc tinerii discipoli. Suma suportului financiar, este achitată pentru fiecare discipol implicat în instruire și va fi folosită pentru achiziționarea echipamentului/utilajului necesar pentru instruirea acestora.

Fiecare grant va fi transferat către cele 6 operațiuni artizanale la domiciliu și meșteri populari, doritori de a transmite cunoștințele meșteșugului artizanal unui discipol. Echipamentul va fi utilizat exclusiv pentru instruirea discipolilor fără drept de a fi vândut pe perioada preconizată instruirii discipolului. La finalizarea instruirii, echipamentul/utilajul achiziționat va rămâne în posesia operațiunilor artizanale la domiciliu și meșterilor populari participanți la program.

► **Linia de intervenție 5: Facilitarea asocierii**

O sesiune de informare de o zi privind beneficiile asocierii va fi organizată de către Partenerul Principal. Scopul acesteia este de a încuraja întreprinderile meșteșugărești nou-înființate și meșterii din diverse sectoare artizanale din raionul Cahul să devină membri ai filialei locale a Asociației Meșterilor Populari. Asocierea va facilita stabilirea legăturilor de creație și comerț cu alte organizații similare, cu persoane fizice și juridice din țară și de peste hotare, deschiderea de expoziții și expunerea produselor în cadrul Centrului de Informare Tursitica, precum și a altor saloane-magazine de artizanat, organizarea festivalurilor, iarmaroacelor și licitațiilor.

Sustenabilitatea Acțiunii:

Ca urmare a implementării acestei acțiuni, centrul de informare turistică va ajuta meșterii artizanal să își promoveze gratuit produsele. Produsele artizanale selectate, cu prețuri și informații de contact, vor fi prezentate pe un stand la centrul de informare turistică.

Ipoteze de risc:

Puține întreprinderi își vor dori să participe la program din cauza solicitării de înregistrare.

REZULTATE

- Un serviciu pentru formalizarea și modernizarea întreprinderilor artizanale livrat

Alocații

Costurile programului:

1. Organizarea campaniei de sensibilizare/ informare:	2,000 USD;
2. Facilitarea serviciilor de instruire și a serviciilor de consultanță antreprenorală în legătură cu artizanatul:	1,000 USD;
3. Costuri de transportare și alimentare (alocații zilnice) pentru instruirea beneficiarilor (bonuri pentru zilele de instruire):	200 USD;
4. Organizarea seminarului de informare privind înregistrarea:	600 USD;
5. Furnizarea de suport pentru obținerea certificatului și înregistrarea în calitate de meșter:	1,000 USD;
6. Furnizarea de granturi pentru procurarea echipamentului necesar instruirii discipolilor:	18,000 USD;
7. Plata burselor către discipoli:	3,725 USD;
8. Dezvoltarea curiculei pentru fiecare sub-sector artizanal:	2000 USD;
9. Procurarea unui stand pentru promovarea produselor artizanale:	1000 USD.

Contribuții în natură:

Uniunea Meșterilor Populari din Moldova:

1. Anunțarea cererii de propuneri financiare pentru selectarea unei companii media:	50 USD;
2. Monitorizarea campaniei de sensibilizare / informare:	150 USD;
3. Completarea și primirea formularelor de înscriere pentru concurs pentru tinerii șomeri:	100 USD;
4. Evidența participării participanților la cursuri de formare pentru ambele module de instruire:	250 USD;
5. Acordarea de certificate recunoscute de Uniunea Meșterilor Populari din Moldova conform raportului de participare la instruire:	100 USD;
6. Seminar de informare cu privire la beneficiile aderării la UMP:	400 USD.

Universitatea de Stat 'B.P. Hașdeu' Cahul:

1. Pregătirea (dezvoltarea, elaborarea și afișarea orarelor cursurilor, redactarea curriculumului etc.) modulelor de instruire:	250 USD;
2. Locația pentru desfășurarea instruirii cu echipament multimedia:	200 USD.

Total: **31,025 USD**

(dintre care 1,500 USD include contribuțiile în natură ale partenerilor de implementare)

Acțiunea 7. Sporirea pregătirii pentru muncă prin îmbunătățirea aptitudinilor practice ale studenților

Obiective: Oferirea de oportunități pentru studenții de la facultățile Economie și IT de a aplica cunoștințele teoretice în scenarii de caz real în comunitatea lor.

Informație de fond și linia de bază

Sistemul de învățământ superior din Moldova se confruntă cu o scădere a numărului de studenți. Astfel, la începutul anului universitar 2018-2019, au fost aproximativ 60.000 de studenți, cu aproximativ 5.000 mai puțini decât în anul universitar precedent și jumătate din numărul acestora au fost înmatriculați un deceniu în urmă.⁴⁴

Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hașdeu,” este o universitate publică din Cahul, înființată în 1999. În clasamentul universităților naționale din 2018, ea a fost clasată pe locul al unsprezecelea printre 29 universități publice și private.⁴⁵ Universitatea are trei facultăți: Economie, informatică, științe aplicate și matematică; Drept și administrație publică; și Filologie-Istorie.

În conformitate cu tendințele naționale, universitatea a înregistrat o scădere constantă a numărului de studenți, de la 1.226 în 2012 la 1.122 în 2016⁴⁶. Majoritatea absolvenților, din cauza lipsei de oportunități de angajare legate de domeniul de studiu, descurajați - părăsesc țara, în timp ce angajatorii se confruntă cu dificultăți în ocuparea locurilor de muncă.

Scopul acestei acțiuni este de a consolida abilitățile și competențele practice ale studenților și de a-i pregăti pentru a se integra pe piața locală / regională a muncii.

În cadrul acestei intervenții, Universitatea de Stat din Cahul va avea ocazia să implementeze un nou sistem de învățare practică, care să asigure acumularea de cunoștințe teoretice și practice.

07

Partener Principal:

- Universitatea de Stat 'B.P. Hașdeu' Cahul (USC)

Parteneri responsabili:

- Universitatea de Stat 'B.P. Hașdeu' Cahul (USC)
- Consiliul raional Cahul (CRC)

Linii de intervenții integrate:

NU SE APLICĂ

Țintă:

Cel puțin

12

elevi de la facultatea de Economie, Informatică și Matematică își vor îmbunătăți abilitățile practice în comunicare, marketing și design.

INDICATORI

Consecutivitate:

1. Campania de informare pentru susținerea LEP Cahul:

Va fi lansată o campanie generală de informare și promovare pentru LEP Cahul.

Studenții de la Facultatea de Economie, Informatică și Științe Aplicate de la Universitatea de Stat din Cahul sunt invitați să participe la un concurs pentru cea mai bună propunere de concept de sensibilizare a fiecărei acțiuni LEP. Va fi anunțat un concurs⁴⁷ și va fi înființat un comitet de evaluare⁴⁸ pentru a revizui și selecta cele mai bune propuneri de concepte care vor fi implementate pentru fiecare acțiune LEP.

Universitatea de Stat din Cahul va încărca pe pagina web o cerere de apel pentru cea mai bună propunere de concept, care va conține informații de bază despre LEP (care urmează a fi elaborate de lectorul universitar desemnat, în parteneriat cu un consultant local LEP). Informațiile postate vor include regulile și obiectivele concursului; aspecte organizaționale și resurse disponibile (computere, personal de suport), precum și premii.

Pentru a promova competiția, postere (cu informații de fond și reguli ale concursului) vor fi elaborate de un grup de lucru creat de universitate. Acestea vor fi afișate la universitate și vor invita elevii la o întâlnire de informare. Versiunea electronică a posterului va fi, de asemenea, distribuită prin e-mail tuturor studenților.

Studenții sunt invitați să se întrunească în grupuri de câte doi sau trei și, peste două săptămâni, să elaboreze și să prezinte propunerile de concepte către oficiul

decanului Facultății de Economie, Informatică și Științe Aplicate. Într-o săptămână după depunere, comitetul de evaluare va anunța cele mai bune propuneri de concept pentru o campanie de sensibilizare și informare pentru fiecare acțiune LEP. Echipele de succes vor primi 500 USD în cadrul unei ceremonii de premiere publică.⁴⁹

Conceptele campaniei de informare, împreună cu profilurile studenților, vor fi transmise imediat entității principale a fiecărei Acțiuni, care va contracta ulterior o companie media pentru implementare.⁵⁰

2. Campania de branding și marketing:

Această intervenție este asociată Acțiunii 2. Pentru elaborarea celui mai bun concept pentru un logo și o identitate vizuală (carte de marcă) pentru cooperativa de producție de miere, studenții Facultății de Economie, Informatică și Științe Aplicate ale Universității de Stat din Cahul vor fi invitați să participe la un concurs, anunțat de universitate. Solicitarea de înscriere va conține informații de bază despre LEP Cahul; obiectivele concursului; aspecte organizatorice și resursele disponibile. Adicional, în cadrul Facultății se vor afișa postere (cu enumerarea condițiilor concursului) elaborate de un grup de lucru înființat de universitate, cu invitarea studenților la o întâlnire de informare.

Studenții sunt invitați să formeze grupuri din două până la trei persoane și, în două săptămâni, să-și prezinte propunerea de concept la biroul decanului facultății. La o săptămână după prezentarea conceptului, un comitet de evaluare⁵¹ va revizui și va valida cea mai bună propunere de concept în baza grilei de evaluare. Echipa de succes va primi 750 USD la o ceremonie de premiere publică.

Echipa selectată are patru săptămâni pentru a dezvolta logo-ul și identitatea vizuală (carte de marcă). Acest proces va fi gestionat de un profesor universitar în parteneriat cu un designer profesionist.

REZULTATE

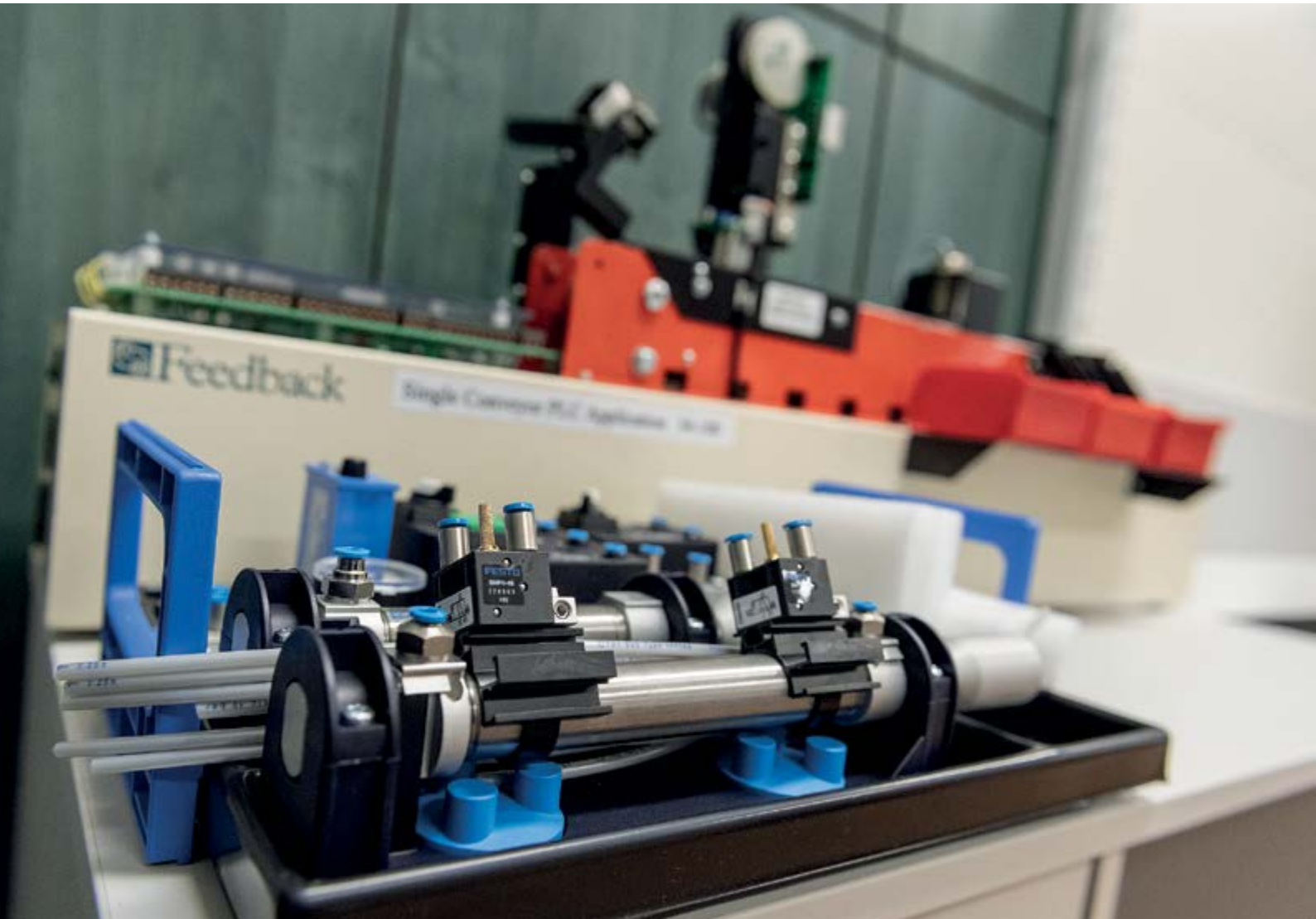
- Implementarea celor mai bune concept pentru campaniile de comunicare și brand book.
- Îmbunătățirea abilităților practice ale studenților de la facultatea Economie, Informatică și Științe Aplicate.
- Echipele câștigătoare sunt incluse în Bordul Consiliului și beneficiază de oportunități de angajare.

Sustenabilitatea Acțiunii:

- Se presupune că Universitatea va căuta alte parteneriate pentru a implica studenții în programe practice pentru a dobândi competențe și abilități profesionale.
- Este de așteptat ca Consiliul Raional Cahul să creeze o unitate de comunicare și să caute posibilități de implicare a studenților în alte proiecte de dezvoltare regională.

Ipoteze de risc:

Doar un număr limitat de studenți ar putea fi interesat de Acțiune.

Alocații

Costurile programului:

1. Consultanță și ghidare în elaborarea propunerilor de concept și a campaniei de sensibilizare:	200 USD;
2. Consultanță și ghidare în implementarea logo-ului și identității vizuale (brand book):	350 USD;
3. Consultare cu un designer profesionist:	350 USD;
4. Premierea pentru conceptele campaniei (5 premii):	2,500 USD;
5. Premierea pentru cel mai bun logo-u și brand book (Acțiunea 2):	750 USD;
6. Dezvoltarea logo-ului și brand book-ului:	1,000 USD;
7. Elaborarea și tipărirea a 10 postere:	150 USD

Contribuții în natură:

- USC: săli, computere, internet și resurse organizatorice:	350 USD

Total: **5,650 USD**

(dintre care 350 USD contribuție în natură al partenerului de implementare)

Action 8: Susținerea antreprenoriatului în rândurile tinerilor

Obiectiv: Crearea locurilor de muncă prin susținerea antreprenoriatului

Background and baseline

Potrivit Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă⁵², rata șomajului este mai mare în zonele rurale din cauza lipsei de oportunități de angajare: zonele rurale au 64% din numărul șomerilor înregistrați, față de 16% din totalul locurilor de muncă vacante. Antreprenoriatul este considerat o modalitate de creștere a ratelor de activitate în rândul tinerilor femei și bărbați și este una dintre prioritățile stabilite de Guvernul Moldovei. Principala problemă pentru tinerii antreprenori rămâne accesul la finanțare.

Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii (ODIMM), înființată de Ministerul Economiei și Infrastructurii, gestionează programe naționale menite să promoveze inițierea afacerilor (prin asigurarea informațiilor, consultanței și sprijinului educațional) și facilitarea accesului la investiții pentru înființarea de întreprinderi. Accentul este pus pe întreprinderile inovatoare care sunt orientate spre sau ar putea contribui la dezvoltarea durabilă. Programele naționale prevăd finanțarea proiectelor de investiții până la 80 procente; iar solicitantul trebuie să contribuie cu 20 procente. Acest lucru face ca programul să fie neatractiv pentru persoanele tinere, care nu dispun de resursele financiare necesare pentru lansarea unei afaceri. Această acțiune implică combinarea co-finanțării și sprijin ne-financiar oferit ca parte a programelor naționale, precum și accesul la servicii de instruire relevante pentru dezvoltarea afacerilor gestionate de tinere femei și bărbați.

Această acțiune este susținută prin:

- existența Incubatorului de Afaceri Cahul, care oferă suport logistic pentru lansarea activităților;
- interesul Organizației pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii pentru implementarea programelor naționale la Cahul;
- potențialii beneficiari interesați să participe la această acțiune, identificați în cadrul misiunilor în teren din Cahul.

08

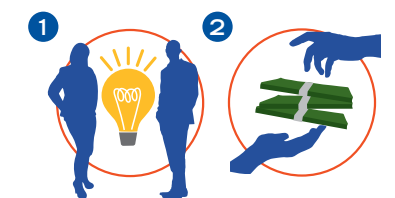
Partener principal:

- Organizația pentru Dezvoltarea Întreprinderilor Mici și Mijlocii (ODIMM)

Partenerii responsabili

- Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii (ODIMM)
- Incubatorul de Afaceri Cahul (IAC)
- Prestator Local de Servicii de Instruire
- Consiliul raional Cahul (și Primăriile)
- Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM)/ Subdiviziunile Teritoriale pentru Ocuparea Forței de Muncă Cahul (STO Cahul)

Linii de intervenții integrate:

Țintă:

20

noi locuri de muncă create prin intermediul întreprinderilor de start-up

Descrierea aplicării la liniile de intervenții integrate

Comisia Teritorială pentru Consultări și Negocieri Colective (CTCNC) și alți actori locali interesați (întreprinderi, școli și instituții de instruire, organizații ale societății civile și altele) care activează în zona geografică a raionului Cahul, își asuma roluri și responsabilități complementare și interconectate în vederea atingerii obiectivului Acțiunii. Actorii menționați mai sus adoptă sarcini specifice care să contribuie la valorificarea avantajelor economice de nivel local și la gestionarea cadrului operațional general al LEP (Parteneriatelor Locale de Ocupare).

Un Comitet de Evaluare (CE)⁵⁴ este instituit pentru a lua parte la toate procesele de evaluare și selecție în cadrul acestei Acțiuni, cu o contribuție importantă la elaborarea criteriilor și ajustările care trebuie utilizate pentru evaluarea și selectarea beneficiarilor Acțiunii (indivizi cu calificare joasă).

Acțiunea se va desfășura în conformitate cu cadrul de timp preconizat (pentru depunerea dosarelor, examinarea, evaluarea cererilor de finanțare a planurilor de afaceri, adoptarea și anunțarea deciziei finale etc.) în conformitate cu regulamentul programului național⁵⁵.

Consecutivitate:

1. campanie de sensibilizare / informare (care va fi realizată cu sprijinul ODIMM, IAC și STO Cahul), combinată cu identificarea beneficiarilor finali (șomeri înregistrați);
2. sesiuni de informare privind programele implementate pentru șomeri, organizate de STO Cahul și IAC;
3. lansarea cererii de candidaturi din partea femeilor înregistrate în calitate de șomere care urmează să fie înscrise în programul "Start pentru tineri";
4. instruire în domeniul antreprenoriatului;
5. pregătirea planurilor de afaceri și concursului Planurilor de afaceri;
6. furnizarea sprijinului individual de mentorat pentru înregistrarea afacerilor;
7. co-finanțarea proiectelor de investiții în cadrul programului "Strat pentru tineri" (20 procente per beneficiar) și acordarea de granturi (până la 80 procente per beneficiar) pentru 10 întreprinderi, inițiate de tineri.

► **Lucrul de pregătire: Campania de sensibilizare și informare**

ODIMM, în calitate de entitate principală a Acțiunii, este responsabilă pentru implementarea campaniei pentru informare și sensibilizare⁵³ a populației referitor la Acțiune. Subdiviziunea Teritorială de Ocupare (STO) va organiza ședințe de informare pentru șomerii înregistrați (tinere femei și bărbați) pentru a-i informa despre oportunitățile programelor. În cadrul campaniei de informare și ședințelor de informare se va acorda prioritate descrierii istoriilor de succes a tinerilor antreprenori care au aplicat până în prezent la Programul "Start pentru tineri" și oportunităților oferite de acest Program. Campania de informare și sensibilizare se va desfășura cu suportul Consiliului raional Cahul, și implicarea primăriilor gestionate pentru a identifica cât mai mulți potențiali beneficiari a fi implicați în Acțiune.

► **Service Line 1: Servicii antreprenoriale și de consultanță în afaceri**

Această măsură specifică vizează tinerele femei și bărbați, șomeri înregistrați, identificați urmare a campaniei de informare, interesați de a urma cursurile de consultanță în afaceri și, în consecință, de a avea acces la finanțare în vederea implementării planurilor de afaceri.

Un Formular de Aplicare⁵⁶ este lansat de către ODIMM pentru o perioadă de 2 săptămâni, și promovat pe pagina web a instituției. Potențialii beneficiari identificați urmare a ședințelor informative ale STO vor primi ajutor pentru aplicare.

Un Comitet de Evaluare (CE) în componența căruia intră reprezentanți ai Incubatorului de Afaceri Cahul (IAC), un expert desemnat de către ODIMM⁵⁷, Consiliul Raional, și Subdiviziunea Teritorială de Ocupare (STO) vor examina toate formularele și vor selecta 30 tinere femei și bărbați a fi înrolați în programul "Start pentru tineri". Rezultatele vor fi publicate pe pagina web al ODIMM și Consiliului raional.

O rundă de instruire privind dezvoltarea afacerilor, prevăzută pentru șase zile, va fi oferită tuturor aplicanților selectați. Selectarea furnizorului de servicii de formare este stabilită în baza procedurii de achiziții publice gestionată de ODIMM⁵⁸.

Universitatea de Stat din Cahul va fi implicată în programul de instruire⁵⁹.

Cei 30 de participanți la instruire vor primi un bon în sumă de 5 dolari/zi pentru acoperirea cheltuielilor de transport și mese. Acesta sumă este oferită în conformitate cu registrul de evidență dus de ODIMM pentru a înregistra și atesta frecvența participanților la Programul de instruire.

În două săptămâni de la finalizarea instruirii, cu suportul mentorilor individuali ODIMM, participanții elaborează un plan de afaceri care este depus pentru examinare Comisiei de Evaluare. Comisia analizează planurile de afaceri și în decursul unei săptămâni, selectează 10 beneficiari, care reprezintă 10 proiecte investiționale propuse de tinere femei și bărbați a fi finanțate prin intermediul programului "Start pentru tineri"

Cu sprijinul mentorilor ODIMM, beneficiarii selectați vor fi ajutați să-și înregistreze afacerile la Agenția de Servicii Publice sub una din următoarele forme organizatorico-juridice:

- Întreprindere individuală / antreprenor individual;
- Societate cu răspundere limitată;
- gospodărie țărănească (agricultor).

Doar beneficiarii care dau dovada înregistrării întreprinderii (verificarea certificatelor de înregistrare este responsabilitatea ODIMM) sunt transferați la următoarea etapă a Acțiunii.

► **Linia de intervenție 2: Acces la finanțe/ oportunități pentru credite mici**

Tinerele femei și bărbați, pot obține suport financiar nerambursabil de maxim 80 procente din valoarea totală a proiectului investițional în cadrul Programului-pilot "Start pentru tineri". Pentru a accesa alocația financiară nerambursabilă, tinerele femei și bărbați completează și transmit Comisiei de Evaluare cererea de finanțare. Criteriile de eligibilitate în baza cărora Comisia admite cererea sunt:

1. Persoane tinere între 18-35 ani;
2. Persoane tinere cu viza de reședință în raionul Cahul;
3. Întreprindere înregistrată în rezultatul participării la instruire antreprenorială (Linia de intervenție 1);
4. Întreprindere înregistrată sub una din formele organizatorico-juridice enumerate mai sus;
5. crearea a cel puțin 2 locuri de muncă.

Finanțarea proiectului investițional are loc în 2 etape:

Etapa 1, este prevăzută finanțarea nerambursabilă de până la 80 procente din costul proiectului de investiții, dar nu mai mult de aprox. 10,400 USD, oferit de către ODIMM.

Etapa 2 – cotă proprie de 20 procente din suma estimată pentru implementarea proiectului de investiții, va fi acoperită urmare a implementării acestei Acțiuni, dar nu va depăși 2,600 USD.

ODIMM este responsabil pentru verificarea conformității cu cerințele naționale ale programului. Beneficiarele de finanțare vor fi monitorizate de la data semnării acordului de finanțare cu ODIMM, timp de 24 luni de la data plății ultimei tranșe a fondurilor nerambursabile. Un mentor va asista fiecare beneficiar și-i va îndruma pe tot parcursul procesului de investiție, în conformitate cu cerințele programului pilot "Start pentru tineri" și legislația în vigoare.

INDICATORI

REZULTATE

- Un program care combină sprijin financiar și nefinanciar este oferit tinerilor

Monitorizarea activităților programului va fi efectuată de către ODIMM în parteneriat cu Incubatorul de Afaceri Cahul. Pe baza monitorizării și evaluării, echipa de proiect al ODIMM va pregăti rapoarte anuale de implementare, va efectua analize cantitative și calitative, va difuza și va promova rezultatele programului și le va prezenta instituțiilor relevante și mass-media.

Sustenabilitatea Acțiunii:

Ca și în cazul altor acțiuni care sprijină antreprenoriatul, legăturile instituționale create prin intermediul acestei intervenții reprezintă principala modalitate de asigurare a replicării cu același grup țintă.

Ipoteze de risc:

Număr limitat de tineri care să dorească să aplice la acest program.

Alocații

Costurile programului:		
1.	Informarea și identificarea grupului țintă;	1,300 USD;
2.	Organizarea cursului de instruire antreprenorială (inclusiv bonuri);	2,292 USD;
3.	Suport de mentorat;	2,610 USD;
4.	Oferirea grantului:	26,470 USD;
5.	Mentorat post-finanțare:	2,050 USD;
6.	Monitorizare și support post-finanțare:	1,011 USD;
7.	Promovare și mediatizare, inclusiv finalizarea proiectului:	433 USD;
8.	Suport informational și de consultanță pe parcursul tuturor etapelor:	1,588 USD.

Contribuții în natură:		
1.	Informarea și identificarea grupului țintă:	770 USD;
2.	Oferirea grantului:	103,990 USD;
3.	Monitorizare și support post-finanțare:	1,444 USD;
4.	Promovare și mediatizare, inclusiv finalizarea proiectului:	73 USD;
5.	Suport informational și de consultanță pe parcursul tuturor etapelor:	289 USD.

Total	144,320 USD
-------	-------------

Dintre care contribuția ODIMM: 106,566 USD

ANEXA 1: TABEL SUMATIV

Parteneriat Local de Ocupare – Raion Cahul							
Acțiune	Intervenție	Indicatori de bază	Beneficiari	Linii de intervenție	Cadrul de timp	Alocarea de resurse, USD (inclusive în natură)	Parteneri de implementare
1	Generarea ocupării forței de muncă prin accesarea posibilităților de finanțare pentru întreprinderile mici și mijlocii	Întreprinderi care beneficiază de instruire și sprijin financiar pentru modernizarea activității / tinerii defavorizați care participă la formarea la locul de muncă (în calitate de angajați)	15 întreprinderi micro și mici 30 șomeri cu calificare joasă	Servicii antreprenoriale și de consultanță în afaceri Acces la finanțe Subvenții pentru ocupare Acces la instruire Facilitarea asocierii	Aprilie 2019– Octombrie 2019	26,403 În natură: 2,050	Partener principal: Asociația de Economii și Împrumut Alții: USC, STO, ANOFM, CRC, CNPM.
2	Formalizarea și generarea locurilor de muncă prin asociere și dezvoltarea lanțului valoric (apicultura)	Gospodăriile care primesc sprijin financiar legat de serviciile de consiliere și înregistrarea în apicultură. Înființarea unei cooperative de apicultori.	50 gospodării țărănești 100 membri ai familiei care contribuie 1 cooperativa de producere în apicultură	Servicii antreprenoriale și de consultanță în afaceri Acces la echipament Facilitarea asocierii	Aprilie 2019– Februarie 2020	35,260 În natură: 2,300	Partener principal: Centrul de Business Cahul, Alții: STO, CRC, CNPM.
3	Generarea locurilor de muncă prin acces la servicii și posibilități de finanțare (start-upuri pentru tineri în apicultură)	Tineri dezavantajați care beneficiază de instruire și sprijin financiar. Tineri instruiți să gestioneze o afacere apicolă și să fie înregistrați ca lucrători independenți în domeniul apiculturii.	50 persoane tinere (șomeri înregistrați) 10 întreprinderi în apicultură	Servicii antreprenoriale și de consultanță în afaceri Acces la echipament Facilitarea asocierii	Aprilie 2019– Octombrie 2019	28,130 În natură: 1,980	Partener principal: Asociația Apicultorilor Alții: STO, CRC, CBC, USC
4	Suport acordat femeilor antreprenoare	Tinerele femei și bărbații defavorizați beneficiază de instruire și sprijin financiar. Tinerii sunt instruiți să gestioneze o afacere și să devină antreprenori în diferite sectoare. Noi locuri de muncă create.	30 tinere femei (șomeri înregistrați) 10 întreprinderi lansate 20 locuri noi de muncă	Servicii antreprenoriale și de consultanță în afaceri Acces la finanțe	Aprilie 2019– Octombrie 2019	120,023 În natură: 97,896	Partener principal: ODIMM. Alții: STO, CRC, USC, IAC
5	Informarea tinerilor inactivi (NEETs) referitor la perspectivele de angajare în industria furnizorilor de detalii automotive	Tineri cu abandon precoce, tinerii care abandonează școala, și alte persoane NEETs sunt identificate și înregistrate la agenția de ocupare a forței de muncă. Tinerii NEET participă la instruirea în domeniul SSM și sunt angajați.	250 tineri NEETs	Identificarea indivizilor vulnerabili (NEETs) Acces la instruire	Aprilie 2019– Martie 2020	18,500 În natură: 2,000	Partener principal: CNSM, ONG local de tineret, STO, CRC, CNSM, Asociație Sindicală Locală
6	Formalizarea și actualizarea întreprinderilor informale (artizanat)	Operațiunile micro / la domiciliu care produc obiecte de artizanat beneficiază de formare și sprijin financiar Tinerii dezavantajați participă la programul de formare.	10 operațiuni artizanale 4 meșteri informali 12 șomeri cu calificări joase	Servicii antreprenoriale și de consultanță în afaceri Acces la finanțe Acces la instruire Facilitarea asocierii	Aprilie 2019– Martie 2020	31,025 În natură: 1,500	Partener principal: Uniunea Meșterilor Populari din Moldova, Alții: STO, CBC, Primăriile, CRC, USC, CNPM
7	Sporirea pregătirii pentru muncă prin îmbunătățirea abilităților practice ale studenților	Grupuri de studenți care participă la concurs pentru cele mai bune concepte. Studenți care dobândesc abilități practice.	12 studenți	NA	Martie 2019 –Octombrie 2019	5,650 În natură: 350	Partener principal: Universitatea de Stat Cahul, CRC
8	Susținerea antreprenoriatului în rândul tinerilor	Tinerii dezavantajați care beneficiază de formare și sprijin financiar. Tineri instruiți să gestioneze o afacere și să devină antreprenori în diferite sectoare. Creare de noi locuri de muncă.	30 persoane tinere (șomeri înregistrați) 10 întreprinderi lansate 20 locuri noi de muncă	Servicii antreprenoriale și de consultanță în afaceri Acces la finanțe	Aprilie 2019– Octombrie 2019	144,320 În natură: 106,566	Partener principal: ODIMM Alții: STO, CRC, USC, IAC
Total Beneficiari:							
Beneficiari individuali:	Beneficiari de micro-întreprinderi:	Număr de locuri de muncă create/ formalizate:	Cost Total: 409,349 USD În natură (din partea partenerilor locali): 10,180 USD Contribuția Organizației pentru Dezvoltarea Întreprinderilor Mici și Mijlocii: 204,462 USD				
673	110	264					

**ANEXA 2. LISTA PARTICIPANȚILOR ÎN PARTENERIATELE
LOCALE DE OCUPARE ÎN RAIONUL CAHUL**

.....

NOTELE DE SUBSOL

1. Legea 245 din 21.07.2006 cu privire la organizarea și funcționarea Comisiei Naționale pentru Consultări și Negocieri Colective, Comisiilor teritoriale și de ramură pentru consultări și Negocieri colective; <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=317186>
2. Rata de schimb aplicată în acest document este de 1 USD = 17.16 MDL. În unele cazuri sumele sunt rotunjite în sus sau în jos.
3. Tranziția tinerilor spre piața muncii din Republica Moldova, OIM, 2015, https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/-ed_emp/documents/publication/wcms_536294.pdf
4. <http://cahul.md/wp-content/uploads/2017/09/Programul-de-dezvoltare-social-economica-a-raionului-Cahul-pe-anii-2017-2020.pdf>
5. Recent, Grupul Draexlmaier a fondat o întreprindere în Cahul care confecționează componente electrice și cablaje pentru industria auto. Alte companii străine, la fel, au manifestat interes în deschiderea filialelor la Cahul, de exemplu: Fritzmaier Group, Nexans Autoelectric și EKR Elektrokontakt.
6. Legea Nr. 105 of 14.06.2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj.
7. În rezultatul reformei ANOFM, structurile sale teritoriale și-au pierdut statutul de persoană juridică și circa 30 procente din personal a fost disponibilizat.
8. Salariul mediu lunar în 2018 a fost de 6,150 lei. Vezi: <https://gov.md/ro/content/salariul-mediu-lunar-pe-economie-pentru-2018-constituie-6150-lei>
9. Conform ratei de schimb a NU pentru luna martie 2019: 1 USD - 17,16 MDL
10. Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, Informația privind înregistrarea și acreditarea stupinelor („pașaport”).
11. Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, lista stupinelor înregistrate la 1 iunie, 2018.
12. <http://statbank.statistica.md>, comerțul extern în secții și capitole, conform Nomenclatorului de mărfuri. (NM), 1997–2017.
13. CBC are un mandat amplu; Este acreditat pentru furnizarea formării profesionale și prestarea serviciilor de consultanță în următoarele domenii: financiar, management și marketing.
14. După eliberarea certificatului sanitar și a pașaportului apicol, apicultorul poate fi înregistrat ca gospodărie țărănească (Legea 1353, 3 noiembrie 2000 cu privire la gospodăriile țărănești.
15. Certificatul permite purtătorului să aplice către Fondul Național pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală (AIPA) pentru subvenții în sumă de 50 la sută din investiție; AIPA sub-măsura 1.4, stimularea investițiilor pentru echiparea tehnologică și renovarea fermelor zoo - tehnice, http://aipa.gov.md/sites/default/files/Hot.procente20Gov.procente20455_rom.pdf
16. Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, Informația privind înregistrarea și pașapoartele stupinelor.
17. Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, lista stupinelor înregistrate la data de 1 iunie, 2018.
18. <http://statbank.statistica.md>, comerțul extern în secții și capitole, conform Nomenclatorului de mărfuri. (NM), 1997–2017.
19. În conformitate cu raportul anual al Asociației Apicultorilor din Cahul.
20. Existența certificatului permite purtătorului să aplice către Fondul Național pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală (AIPA) pentru subvenții în sumă de 50 la sută din totalul investiție; AIPA sub-măsura 1.4, stimularea investițiilor pentru echiparea tehnologică și renovarea fermelor zoo - tehnice, http://aipa.gov.md/sites/default/files/Hot.procente20Gov.procente20455_rom.pdf
21. ILO, Tranziția tinerelor și tinerilor de la școală la primul loc de muncă, Republica Moldova: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/-ed_emp/documents/publication/wcms_498766.pdf
22. Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, raport anual, 2016. Chișinău 2017.
23. În vederea evitării oricăror conflicte dintre interesele personale și interesele aplicanților, fiecare membru al CE va semna o Declarație de confidențialitate, imparțialitate și pentru evitarea conflictului de interese (prevăzută în anexa A);
24. Hotărârea Guvernului nr.1064, 6 septembrie 2016 privind aprobarea *Programului-pilot Național „Femeia în Afaceri”* <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=366750> și Hotărârea Guvernului nr.973, 10 octombrie 2018 cu privire la aprobarea *Programului ”START pentru tineri: o afacere durabilă la tine acasă”*
25. Campania de informare va dura cel puțin o săptămână;
26. În cazul în care numărul de aplicații este mare sau nu există suficiente aplicări, poate fi luată în considerare o a doua rundă de cereri
27. Pentru analiza relevanței planurilor de afaceri
28. Legea nr. 131, 03.07.2015 privind achizițiile publice <http://lex.justice.md/md/360122/>
29. Programul de instruire BIZUP este testat ca parte a implementării Acțiunii 3 “Start-upuri în apicultură”.
30. Condiție obligatorie conform programelor de stat, pentru a avea posibilitatea de a aplica la linia de finanțare
31. Recensământ 2014, <http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=479>
32. http://statistica.gov.md/public/files/publicatii_electronice/Moldova_in_cifre/2018/Breviar_ro_2018.pdf
33. Forța de Muncă în republica Moldova:ocupare și șomaj, trimestrul IV 2017: <http://www.statistica.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=5934>
34. Componența comitetului poate fi extinsă cu includerea reprezentanților serviciilor sociale, școlilor profesionale, colegiilor și universității.
35. Certificatul este furnizat de către CNSM.
36. Informații privind formarea profesional-tehnică, numărul de absolvenți pe anii 2016-2018 și numărul de locuri bugetare pentru anul 2018-2019, școala Nr. 1 Cahul; <http://www.sp1cahul.md/regulamente/18>
37. <http://cihcahul.md/catedre>
38. Uniunea meșterilor Populari din Moldova <http://www.handicrafts.md/ro/component/content/>
39. În conformitate cu art 4 privind Activitatea meșterilor populari, a organizațiilor lor și a întreprinderilor din domeniul meșteșugurilor artistice din Legea nr. 135 din 20.03.2003 privind meșteșugurile artistice populare <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=312759>
40. Meșterii populari nu au dreptul să angajeze conform art.3 din Legea 93 din 15.07.1998 cu privire la patenta de întreprinzător, <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&id=312890>
41. Concursul se va axa pe cerințele concrete de promovare ale Acțiunii bazate pe descrierea acesteia;
42. Ghidul a fost adaptat de către Universitatea de Stat ”B.P.Hasdeu” din Cahul și consultată cu Asociația Națională a Meșterilor Populari.
43. În procesul instruirii, discipolii își vor menține statutul de șomer în baza de date a AOFM Cahul
44. <http://www.statistica.md/newsview.php?l=en&id=5849&idc=168>, Activitatea instituțiilor de învățământ superior pentru anul academic 2017/18.
45. <http://webometrics.info/en/detalles/usch.md>
46. <http://usch.md/wp-content/uploads/2016/03/prezentare-raport-2015.pdf>
47. Concursul se va axa pe solicitările specifice de promovare a fiecărei Acțiuni bazată de descrierea acesteia.
48. CE va include reprezentanți ai Consiliului raional Cahul, Decanul facultății Economie, un reprezentant al unei companii media locală și un reprezentant al partenerilor de implementare a Acțiunii pentru care se depune conceptul (în cazul Acțiunii 1, AEI este partener de implementare).
49. Ceremonia va coincide cu lansarea oficială a LEP și premiarea studenților câștigători ai Facultății de Economie, Informatică și Matematică, sub fiecare linie de intervenții.
50. Compania selectată pentru implementarea conceptului este responsabilă să angajeze cel puțin unul dintre studenții care au prezentat conceptul, în baza unui contract de voluntariat (în conformitate cu Legea nr. 121 din 18 iunie 2010).
51. Comitetul de evaluare va cuprinde reprezentanți ai Consiliului raional Cahul, un responsabil al departamentului IT, un reprezentant al unei organizații media locale și un reprezentant al Asociației Apiculturii din Cahul.
52. National Employment Agency, annual report, 2016. Chisinau 2017.
53. În vederea evitării oricăror conflicte dintre interesele personale și interesele aplicanților, fiecare membru al CE va semna o Declarație de confidențialitate, imparțialitate și pentru evitarea conflictului de interese;
54. Hotărârea Guvernului nr.1064, 6 septembrie 2016 privind aprobarea *Programului-pilot Național „Femeia în Afaceri”* <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=366750> și Hotărârea Guvernului nr.973, 10 octombrie 2018 cu privire la aprobarea *Programului ”START pentru tineri: o afacere durabilă la tine acasă”*
55. Campania de informare va dura cel puțin o săptămână;
56. În cazul în care numărul de aplicații este mare sau nu există suficiente aplicări, poate fi luată în considerare o a doua rundă de cereri
57. Pentru analiza relevanței planurilor de afaceri
58. Legea nr. 131, 03.07.2015 privind achizițiile publice <http://lex.justice.md/md/360122/>
59. Programul de instruire BIZUP este testat ca parte a implementării Acțiunii 3 “Start-upuri în apicultură”.

